

UNIVERZA V LJUBLJANI
BIOTEHNIŠKA FAKULTETA
ODDELEK ZA ZOOTEHNIKO

Jurij PAVŠE

**EMPIRIČNO ORODJE ZA IZBIRO PRIMERNE DAVČNE OSNOVE
IZ KMETIJSKE, GOZDARSKE IN DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA
KMETIJAH**

DIPLOMSKO DELO
Univerzitetni študij

**EMPIRICAL TOOL FOR THE SELECTION OF APPROPRIATE TAX
BASE FROM AGRICULTURE, FORESTRY AND
COMPLEMENTARY ACTIVITIES ON FARMS**

GRADUATION THESIS
University studies

Ljubljana, 2010

Diplomsko delo je zaključek Univerzitetnega študija kmetijstvo – zootehnika. Opravljeno je bilo na Katedri za agrarno ekonomiko, politiko in pravo Oddelka za zootehniko Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

Komisija za dodiplomski študij Oddelka za zootehniko je dne, 10.9.2009 za mentorja diplomskega dela imenovala prof. dr. Emila Erjavca in za somentorja prof. dr. Stanka Kavčiča.

Recenzent: doc. dr. Luka Juvančič

Komisija za oceno in zagovor:

Predsednik: prof. dr. Ivan ŠTUHEC
Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko

Član: prof. dr. Emil ERJAVEC
Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko

Član: prof. dr. Stane KAVČIČ
Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko

Član: doc. dr. Luka JUVANČIČ
Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko

Datum zagovora:

Naloga je rezultat lastnega raziskovalnega dela. Podpisani se strinjam z objavo svoje naloge v polnem tekstu na spletni strani Digitalne knjižnice Biotehniške fakultete.

Izjavljam, da je naloga, ki sem jo oddal v elektronski obliki, identična tiskani verziji.

Jurij PAVŠE

KLJUČNA DOKUMENTACIJSKA INFORMACIJA

- ŠD Dn
- DK UDK 631:338.43(043.2)=163.6
- KG kmetijstvo/gozdarstvo/dopolnilne dejavnosti/ekonomika/davčna osnova/empirično orodje/Slovenija
- KK AGRIS E10
- AV PAVŠE, Jurij
- SA ERJAVEC, Emil (mentor)/KAVČIČ, Stane (somentor)
- KZ SI-1230 Domžale, Groblje 3
- ZA Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko
- LI 2009
- IN EMPIRIČNO ORODJE ZA IZBIRO PRIMERNE DAVČNE OSNOVE IZ KMETIJSKE, GOZDARSKE IN DOPOLNILNE DEJAVNOSTI
- TD Diplomsko delo (univerzitetni študij)
- OP X, 44 str., 10 pregl., 12sl., 19 pril., 26 vir.
- IJ sl
- JI sl/en
- AI Razvili smo empirično orodje za izbiro najugodnejše davčne osnove na kmetiji. Proučevali smo katastrske dohodke, dejanske dohodke in normirane odhodke. Izbrali smo devet kmetij, ki se ukvarjajo z devetimi različnimi kmetijskimi dejavnostmi in ležijo v različnih katastrskih občinah. Iskali smo najugodnejše davčne osnove za vsako kmetijo posebej. Z razvitim orodjem smo na podlagi dobljenih rezultatov ugotovili, da na izbiro najugodnejše davčne osnove najbolj vpliva usmerjenost kmetije ter njen obseg proizvodnje. Živinorejske kmetije dosegajo nižje davčne osnove na podlagi normiranih odhodkov kot pri dejanskih dohodkih, izjema je le prašičerejska kmetija. Pri teh kmetijah stroški proizvodnje ne dosegajo 70 % prihodkov. Pri dejanskih dohodkih ima velik vpliv posodabljanje v kmetijsko dejavnost in z njo povezano višanje amortizacije. Pomembno vlogo imajo tudi olajšave tako splošne kot tudi za vzdrževane družinske člane; to je pomembno predvsem pri obdavčenju po katastrskem dohodku.

KEY WORDS DOCUMENTATION

- DN Dn
- DC UDC 631:338.43(043.2)=163.6
- CX agriculture/forestry/complementary activities/economics/tax base/empirical tools/Slovenia
- CC AGRIS E10
- AU PAVŠE, Jurij
- AA ERJAVEC, Emil (supervisor)/KAVČIČ, Stanko (co-supervisor)
- PP SI-1230 Domžale, Groblje 3
- PB University of Ljubljana, Biotechnical Faculty, Department of Animal Science
- PY 2009
- TI EMPIRICAL TOOL FOR THE SELECTION OF APPROPRIATE TAX BASE FROM AGRICULTURE, FORESTRY AND COMPLEMENTARY ACTIVITIES
- DT Graduation Thesis (University Studies)
- NO X, 44 p., 10 tab., 12 fig., 19 ann., 26 ref.
- LA sl
- AL sl/en
- AB We developed an empirical tool for the selection of the most appropriate tax base, on the basis of cadastral income, actual income and lump-sum. Nine farms dealing with nine different agricultural activities and located in different municipalities were analysed separately. Results obtained show dependence between the most appropriate tax base and farm orientation as well as their production size. Livestock farms achieve lower tax base by the actual expenditure and income, with the exception of a pig farm. On these farms the cost of production does not reach 70% revenue. The modernization of agricultural activity and increased amortization have the main influence on their actual farm income. Allowances, both general and for dependant persons, are also important to reduce tax liabilities. They play an important role especially in taxation based on cadastral income.

KAZALO VSEBINE

	str.
Ključna dokumentacijska informacija (KDI)	III
Key Words documentation (KWD)	IV
Kazalo vsebine	V
Kazalo preglednic	VII
Kazalo slik	VIII
Kazalo prilog	IX
Okrajšave in simboli	X
1 UVOD	1
1.1 OPREDELITEV PROBLEMA	1
1.2 CILJI IN HIPOTEZE	2
1.3 STRUKTURA IN VSEBINA NALOGE	3
2 PREGLED OBJAV	4
2.1 OSNOVNE KMETIJSKE, GOZDARSKE IN DOPOLNILNE DEJAVNOSTI	4
2.2 NAČINI UGOTAVLJANJA DAVČNE OSNOVE	5
2.3 OBDAVČITEV PO KATASTRSKEM DOHODKU	7
2.4 OBDAVČITEV PO DEJANSKIH DOHODKIH	11
2.5 OBDAVČITEV PO NORMIRANIH DOHODKIH	14
3 MATERIAL IN METODE	19
3.1 OPIS MODELNEGA ORODJA	19
3.1.1 Izračun davčne osnove	19
3.1.2 Prihodkovni in stroškovni del	20
3.1.3 Olajšave	23
3.1.4 Izračun	24
3.2 OPIS KMETIJ	24
4 REZULTATI IN RAZPRAVA	28

4.1	PREGLED IZRAČUNOV PO KMETIJAH	28
4.1.1	Prašičerejska kmetija	28
4.1.2	Kmetija usmerjena v prirejo mleka	29
4.1.3	Kmetija z rejo krav dojilj ter pitancev	30
4.1.4	Kmetija z rejo drobnice mesne pasme	31
4.1.5	Vinogradniški kmetiji	32
4.1.6	Hmeljarska kmetija	33
4.1.7	Vrtnarska kmetija	34
4.1.8	Poljedelska kmetija	35
4.2	PRESOJA REZULTATOV	37
4.2.1	Scenarijska analiza	37
4.2.2	Uporaba modelnega izračuna	38
5	SKLEPI	40
6	POVZETEK	41
7	VIRI	42
	ZAHVALA	
	PRILOGE	

KAZALO PREGLEDNIC

	str.
Preglednica 1: Stopnje dohodnine za davčno leto 2009 (Pravilnik o določitvi olajšav in lestvice..., 2008)	6
Preglednica 2: Povprečni znesek subvencij na hektar kmetijskih in gozdnih zemljišč ter za panje (Povprečni znesek subvencij na hektar kmetijskih in gozdnih zemljišč..., 2009)	9
Preglednica 3: Primer izračuna akontacije davka pri 70% normiranih odhodkih in pri dveh stopnjah dohodnine (25%,10%)(Skok, 2007)	16
Preglednica 4: Primer evidence izdanih knjigovodskih listin pri prometu s plačniki davka (Skok, 2007)	17
Preglednica 5: Primer evidence izdanih knjigovodskih listin pri prometu z fizičnimi osebami (Skok, 2007)	177
Preglednica 6: Primer evidence osnovnih sredstev (Skok, 2007)	18
Preglednica 8: Opis kmetije za prirajo mleka, kmetije z dojljami in kmetije z drobnico	25
Preglednica 9: Opis hmeljarske in vinogradniških kmetij	26
Preglednica 10: Opis poljedelske, prašičerejske in vrtnarske kmetije	27

KAZALO SLIK

	str.
Slika 1: Prihodkovni in stroškovni del orodja	21
Slika 2: Pregled olajšav v izračunu dohodnine	23
Slika 3: Prikaz izračuna davčne osnove in obveznosti plačila dohodnine	24
Slika 4: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za prašičerejsko kmetijo	288
Slika 5: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za kmetijo usmerjeno v prirejo mleka	29
Slika 6: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za kmetijo, ki redi dojlje in pitance	300
Slika 7: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za kmetijo, ki redi drobnico	311
Slika 8: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za kmetijo, ki prodaja grozdje	322
Slika 9: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za kmetijo, ki prodaja vino v litrskih steklenicah	333
Slika 10: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za hmeljarsko kmetijo	344
Slika 11: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za vrtnarsko kmetijo	355
Slika 12: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za poljedelsko kmetijo	366

KAZALO PRILOG

- Priloga A: Oprostitve plačila dohodnine za kmetijska zemljišča po 73. členu zakona o dohodnini (ZDoh-2, 2006)
- Priloga B: Izračun davčnih osnov za prašičerejsko kmetijo
- Priloga C: Izračun davčnih osnov za kmetijo usmerjeno v prirejo mleka
- Priloga D: Pregled izračuna za kmetijo, ki se ukvarja z rejo krav dojilj in pitancev
- Priloga E: Pregled izračuna za kmetijo, ki se ukvarja z rejo drobnice
- Priloga F: Pregled izračuna za vinogradniško kmetijo, ki se ukvarja s prodajo grozdja
- Priloga G: Pregled izračuna za vinogradniško kmetijo, ki se ukvarja s prodajo vina v litrskih steklenicah
- Priloga H: Pregled izračuna za hmeljarsko kmetijo
- Priloga I: Pregled izračuna davčnih osnov za vrtnarsko kmetijo
- Priloga J: Pregled izračuna za poljedelsko kmetijo
- Priloga M: Osnovni izračun za vinogradniško kmetijo, ki se ukvarja s prodajo vina v litrskih steklenicah
- Priloga L: Osnovni izračun za poljedelsko kmetijo
- Priloga K: Osnovni izračun za hmeljarsko kmetijo
- Priloga N: Osnovni izračun za vinogradniško kmetijo, ki se ukvarja s prodajo grozdja
- Priloga O: Osnovni izračun za vrtnarsko kmetijo
- Priloga P: Osnovni izračun za kmetijo, ki se ukvarja z rejo drobnice
- Priloga R: Osnovni izračun za kmetijo, ki se ukvarja z rejo krav dojilj in pitancev ter prodajo lesa
- Priloga S: Osnovni izračun za kmetijo, ki se ukvarja z rejo krav molznic in prodajo lesa
- Priloga T: Osnovni izračun za prašičerejsko kmetijo

OKRAJŠAVE IN SIMBOLI

DDV	Davek na dodano vrednost
Dej.doh	Dejanski dohodki
EU	Evropska Unija
EUR	Euro
EUR/h	Euro na uro
FADN	Farm Accountancy Data Network (mreža kmetij s knjigovodstvom po FADN metodologiji)
GVŽ/ha	Glava velike živine na hektar
h/ m ³	Število ur na kubični meter
ha	Hektar
KD	Katastrski dohodek
KIS	Kmetijski inštitut Slovenije
m ³	Kubični meter
m ³ /ha	Kubični meter na hektar površin
MAX	Maksimalno
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
Norm.odh	Normirani odhodki
REK-2	Obračun davčnih odtegljajev od dohodkov po ZDoh-2, ki niso dohodki iz delovnega razmerja
RS	Republika Slovenija
SKP	Skupna kmetijska politika
SRS	Slovenski računovodski standard
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
t	Tona
t/ha	Tona na hektar
ZDoh	Zakon o dohodnini

1 UVOD

1.1 OPREDELITEV PROBLEMA

Ekonomski položaj kmetijstva je odvisen od različnih ekonomskih, agrarnopolitičnih ter slučajnih, po navadi vremenskih vplivov. Dolgoročna narava kmetijske proizvodnje z rastočo ponudbo, stagnirajočim povpraševanjem in nemobilnostjo proizvodnih dejavnikov vodi v vseh sodobnih družbah v dohodkovni problem kmetijstva, ki se kaže v zaostajanju dohodkov v kmetijstvu za rastjo primerljivih dohodkov v gospodarstvu (Rednak in sod., 2001).

Pomemben dejavnik ekonomskega položaja kmetijstva so cene. V obdobju do leta 2007 smo bili priča trendu padanja cen, temu je sledila nagla rast cen in v letu 2009 močan padec. Tudi cene inputov so v letu 2008 močno porasle. Zaradi nižjega padca le-teh v primerjavi s cenami kmetijskih pridelkov v letu 2009 se je cenovno – stroškovno razmerje in s tem ekonomski položaj kmetijstva ponovno poslabšal (Vovk in sod., 2009).

Na ekonomski položaj kmetij pomembno vpliva tudi način obdavčitve dohodka. Od načina obdavčitve je odvisna davčna osnova in z njo višina dohodnine. Glavne vrste davkov in prispevkov, ki napajajo državni proračun, so davki na potrošnjo, prispevki za socialno varnost, dohodnina, davek na dobiček in davek od premoženja. Vsak od njih ima specifičen vpliv na kmetijsko dejavnost, zato so višine obdavčitve temu primerne.

Kot navaja Stanovnik (2004), delimo davke na posredne (indirektne) in neposredne (direktne). Neposredni so tisti, pri katerih nosi davčni zavezanec neposredno breme. Sem spadajo dohodnina, davki od dobička, davki na dediščine. Pri posrednih davkih ne nosi bremena zavezanec, temveč nekdo drug (praviloma potrošnik). Sem spadajo davek na dodano vrednost, prometni davki ter davki na potrošnjo.

Že ob majhnem zvišanju posrednih ali neposrednih davkov se lahko močno poslabša ekonomski položaj kmetij. Na primer ob višanju davka na potrošnjo cene inputov rastejo, s tem se niža neto dohodek kmetij. Ob višanju davčne stopnje ali nižanju njenih mej lahko vrednost neto davčne osnove pada.

Pri ekonomski načelih obdavčevanja gre za razpon med načelom koristi v primerjavi z načelom plačilne sposobnosti. Pri načelu koristi so različni posamezniki obdavčeni v sorazmerju koristmi, ki jih dobijo od vladnih programov. Gre za bolj neposredno povezavo med plačilom in koriščenjem določene javne dobrine. Pri načelu plačilne sposobnosti je znesek davkov, ki ga posamezniki plačajo, povezan z njihovim dohodkom ali premoženjem ter je običajno prerazdelitven. To velja na primer za dohodnine, ki lahko stimulatивно ali destimulatивно vplivajo na dodatno ponudbo dela

posameznika glede na koriščenje prostega časa. Visoko progresivno obdavčenje dohodkov naj bi bilo omejevalno zlasti za tiste z visokimi dohodki (Bojnec, 2005).

Pri ekonomskih načelih obdavčevanja gre tudi za vprašanje vodoravne in navpične enakosti. Pri načelu vodoravne enakosti obdavčimo enako tiste, ki so si ekonomsko enaki in jih zato enako obravnavamo pri plačilu davka oziroma imajo enake ekonomske razmere glede koristi in ugodnosti od plačanih davkov. Načelo navpične enakosti se nanaša na davčno obravnavo ljudi z različnimi dohodki (Bojnec, 2005).

V zadnjih letih je bilo na področju dohodnine veliko sprememb, saj se je le-to v letih 2005 in 2007 spremenilo in se vseskozi dopolnjuje. Temeljne davčne podlage v vsakem davčnem sistemu so dohodek, poraba in premoženje. Z njimi zasledujemo načela enakega obravnavanja prebivalstva.

Pri dohodnini se pri nas dohodek iz osnovne kmetijske dejavnosti večinoma obdavčuje prek katastrskega dohodka. Pri obdavčitvi potrošnje kmetijskih pridelkov se obdavči potrošnika teh pridelkov z davkom na dodano vrednost (DDV), praviloma po znižani davčni stopnji, podobno pa velja za pretežen del materialnih stroškov v kmetijstvu. Za nosilce kmetijske dejavnosti obstaja tudi možnost pavšalnega obračuna DDV.

Pri prispevkih za socialno varnost so prispevki samo v kmetijski dejavnosti lahko ločeni na osnovno zdravstveno zavarovanje in pokojninsko in invalidsko zavarovanje, za katera ni nujno, da jih plačujejo hkrati, kot je pri ostalih dejavnostih, prispevki pa so vezani na višino katastrskega dohodka oziroma si lahko kmetje osnovo tudi izberejo. Pri davku na premoženje so kmetije izvzete iz obdavčevanja ne glede na velikost gospodarskih objektov in namen uporabe le-teh. To daje slutiti, da bodo ob vpeljavi davka na nepremičnine kmetije obdavčene s tega naslova na podlagi znižane vrednosti nepremičnin, ki pripadajo kmetiji (Colarič, 2006).

Kmetje, ki so seznanjeni o načinih ugotavljanja davčne osnove, so pogosto v težkem položaju, saj ne vedo, kateri način ugotavljanja bi bil zanje najboljši oziroma najbolj optimalen. V večini primerov botruje načinu ugotavljanja davčne osnove sama kmetijska dejavnost, s katero se ukvarjajo. Na najugodnejši način vpliva tudi višina katastrskega dohodka, kombiniranje dohodkov, odjemalci, s katerimi poslujejo.

1.2 CILJI IN HIPOTEZE

V nalogi želimo predstaviti načine določanja davčnih osnov na kmetijskih gospodarstvih in njihov velik pomen na ekonomski položaj kmetijstva. Tako smo si postavili tri poglobitve naloge oziroma cilje:

1. Preučiti in analizirati davčno zakonodajo za določitev davčne osnove iz osnovne kmetijske, gozdarske in dopolnilne dejavnosti.

2. Razviti orodje za pomoč zavezancem pri odločanju o načinu izbire primerne davčne osnove iz osnovne kmetijske, gozdarske in dopolnilne dejavnosti.

3. Testirati orodje na nekaj primerih in poiskati ključne dejavnike, ki vplivajo na izbiro najugodnejšega načina določanja davčne osnove.

Na podlagi izračunov želimo pojasniti pomemben vpliv določanja davčne osnove pri posameznih dejavnostih, kakor tudi njihov obseg proizvodnje na ekonomski položaj. Na davčno osnovo pomembno vplivajo proračunska plačila, tako neposredna kakor tudi izravnalna plačila. Namen naloge je tudi ugotoviti način izračunavanja davčne osnove, saj se večina kmetijskih gospodarstev danes ukvarja z več kot le eno dejavnostjo. Uporablja se lahko tako imenovana sintetična obdavčitev, kjer se vsi dohodki seštevajo v davčno osnovo in so obdavčeni s progresivnimi davčnimi stopnjami, ob upoštevanju davčnih olajšav. S primeri je mogoče pojasniti dejavnike, ki bodo imeli večji vpliv od ostalih.

1.3 STRUKTURA IN VSEBINA NALOGE

Pregled objav smo razdelili na dva dela. V prvem delu obravnavamo osnovne zakonitosti in razlike med osnovno kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnostjo. V drugem delu pa so predstavljeni posamezni načini ugotavljanja davčne osnove in s tem tudi pojasnitve, za katero kmetijsko dejavnost se lahko uporablja posamezen način ugotavljanja davčne osnove.

V metodološkem poglavju predstavljeno orodje, narejeno v obliki elektronske preglednice, ki s pomočjo avtomatiziranega postopka omogoča izračun davčnih obveznosti na vse dopustne načine. Tako je možen vnos podatkov za posamezno kmetijsko gospodarstvo na list v preglednici, omejen le na najpomembnejši nabor podatkov, s katerimi je možno pridobiti zanesljive ocene za izbor najugodnejšega načina ugotavljanja davčne osnove. V tem poglavju so obrazložena posamezna poglavja preglednice in podprta s sistemom pomoči in enostavnih razlag, ki omogočajo enostavno uporabo za vse zainteresirane uporabnike.

Z orodjem smo izvedli nekaj izračunov za posamezne kmetijske dejavnosti na vse zakonsko dopustne načine ugotavljanja davčne osnove. Rezultate različnih načinov ugotavljanja davčne osnove lahko primerjamo znotraj posamezne kmetijske dejavnosti (osnovne ali dopolnilne). Iz dobljenih rezultatov smo izluščili nekaj sklepov in priporočil.

2 PREGLED OBJAV

2.1 OSNOVNE KMETIJSKE, GOZDARSKE IN DOPOLNILNE DEJAVNOSTI

Dohodek iz kmetijskih dejavnosti delimo na dva dela in sicer na dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti ter dohodek ne-osnovnih kmetijskih, gozdarskih in dopolnilnih dejavnosti. Tako se za dohodek iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti štejejo vsi dohodki v zvezi z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo na kmečkem gospodinjstvu. Kot navaja ZDoh-2 (2006), se kot kmečko gospodinjstvo za namene tega zakona šteje skupnost oseb, ki niso najeta delovna sila in imajo na dan 30. junija v davčnem letu skupno stalno oziroma začasno prebivališče in so prijavljeni kot eno gospodinjstvo ter imajo na ta dan v uporabi najmanj toliko kmetijskih in gozdnih zemljišč, da znaša njihov skupni katastrski dohodek najmanj 200 evrov ali v uporabi najmanj 40 čebeljih panjev, evidentiranih v registru čebeljakov po predpisih o kmetijstvu.

Tako se kot osnovna kmetijska in osnovna gozdarska dejavnost šteje pridelava, kot je določena s predpisi o ugotavljanju katastrskega dohodka in predpisi o evidentiranju nepremičnin, ki je v celoti ali pretežno vezana na uporabo kmetijskih in gozdnih zemljišč ter je ustrezno evidentirana v zemljiškem katastru.

Tako k osnovni kmetijski in osnovni gozdarski dejavnosti spada prireja mleka, reja govedi, ovac, koz, konjev, oslov ter mul in mezgov ter reja prašičev, perutnine, nojev in jelenjadi, ki so krmljeni z lastno pridelano krmo.

K osnovni kmetijski in osnovni gozdarski dejavnosti pa ne spada pridelava sadik sadnega, gozdnega in okrasnega drevja in grmičevja, pridelava sadik vinske trte in sadik hmelja, pridelava okrasnih rastlin ter intenzivna pridelava zelišč in vrtnin. Kot navaja 6. odstavek 69. člena Zdoh-2 (2006), se kot osnovna kmetijska dejavnost šteje tudi intenzivna pridelava vrtnin in zelišč na prostem, na površinah, evidentiranih pod katastrsko kulturo vrt. Kot intenzivna pridelava vrtnin in zelišč se šteje pridelava več kot ene vrtnine ali zelišča na isti površini v posameznem letu..

Kar je povezano s kmetijsko dejavnostjo, vendar ni določeno s predpisi o ugotavljanju KD ter ne spada pod osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, prištevamo k dopolnilni dejavnosti. Za te dejavnosti je značilno, da ne moremo ugotavljati davčne osnove na podlagi katastrskega dohodka. Tako Uredba o vrsti, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji (2005) deli le-te na več skupin in sicer:

1. Pridelava kmetijskih pridelkov, medu in čebeljih izdelkov, zelišč, gozdnih sadežev, gob in gozdnih sortimentov;

2. Prodaja:

- kmetijskih pridelkov z drugih kmetij in izdelkov, ki jih druga kmetija proizvaja v skladu s predpisi o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji;

- drugje proizvedenih izdelkov iz lastnih surovin;

2. Turizem na kmetiji:

- gostinska dejavnost;

- negostinska dejavnost;

3. Dejavnost povezana s tradicionalnimi znanji na kmetiji, storitve oziroma izdelki (npr: oglarstvo, tradicionalno krovstvo s slamo, skodlami, skriljem, peka v kmečki peči, izdelava drobnih galanterijskih izdelkov iz lesa, zbirke, izdelava podkev, podkovno kovaštvo, tradicionalni izdelki iz zelišč dišavnic);

4. Pridobivanje in prodaja energije in obnovljivih virov;

5. Storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo, opremo, orodji in živalmi, ter oddaja le teh v najem;

6. Izobraževanje na kmetijah, povezano s kmetijsko, gozdarsko in dopolnilno dejavnostjo na kmetiji;

7. Zbiranje in kompostiranje snovi;

8. Ribogojstvo in prireja sladkovodnih rib;

9. Aranžiranje ter izdelava vencev, šopkov in podobno iz lastnega cvetja.

Dopolnilne dejavnosti so pomembne za tiste kmetije, kjer obseg kmetijske dejavnosti ne omogoča polne zaposlenosti članom družine in imajo možnosti (naravne danosti, znanje, proste zmogljivosti itd.), da razvijejo tovrstne aktivnosti kot obliko samozaposlitve. Ta vir pridobivanja dohodka bo po oceni v prihodnje pomemben za okoli 12.000 kmetij (20 %). Podatki popisa kmetijstva 2000 kažejo, da so najbolj razširjene naslednje dopolnilne dejavnosti: opravljanje storitev s kmetijsko mehanizacijo, predelava lesa in turistična dejavnost na kmetijah (Kovačič in Udovč, 2003).

2.2 NAČINI UGOTAVLJANJA DAVČNE OSNOVE

Kot navaja 109. člen ZDoh-2 (2006), je letna davčna osnova od dohodkov rezidenta, pridobljenih v davčnem letu, vsota davčnih osnov od dohodka iz zaposlitve, dohodka iz dejavnosti, dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, dohodka iz oddajanja premoženja v najem in iz prenosa premoženjske pravice ter drugih

dohodkov, vključno s povečanji in zmanjšanji, določenimi pri posamezni vrsti dohodka. Za tako imenovano sintetično obdavčitev, kjer se vsi dohodki seštevajo, se uporablja enaka lestvica stopnje dohodnine. Kot je razvidno iz preglednice 1, imamo tri stopnje obdavčitve, in sicer 16, 27 in 41 %.

Preglednica 1: Stopnje dohodnine za davčno leto 2009 (Pravilnik o določitvi olajšav in lestvice ..., 2008)

Neto letna davčna osnova v EUR		Dohodnina v EUR
Od	Do	
0,00	7.410,42	16%
7.410,42	14.820,83	1.185,67 + 27% nad 7.187,60
14.820,83		3.3186,48 + 41% nad 14.375,20

V preteklih letih se je zakon o dohodnini večkrat spreminjal in doživel najbolj korenite spremembe prav na področju kmetijstva. V letu 2005 je stopil v veljavo zakon o dohodnini (ZDoh-1), ki je prinesel mnogo sprememb, a je veljal le dve leti. Že z letom 2007 je začel veljati sedanji zakon o dohodnini (ZDoh-2), ki je na področju kmetijstva dodatno uvedel še drugačne rešitve. Tako prejšnji kot tudi novi zakon o dohodnini omogočata izbiro ugotavljanja davčne osnove med tremi načini: ugotavljanje davčne osnove na podlagi katastrskega dohodka, z upoštevanjem normiranih odhodkov ali na podlagi dejanskih dohodkov. ZDoh-2 omogoča ugotavljanje davčne osnove na podlagi normiranih odhodkov tudi za osnovno kmetijsko dejavnost. Ugotavljanje davčne osnove na podlagi katastrskega dohodka se uporablja samo za osnovno kmetijsko in gozdarsko dejavnost. Ostala dva načina obdavčitve se lahko uporabljata za vse dejavnosti, tako osnovne kot tudi dopolnilne. Vendar je potrebno pri ugotavljanju davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov izpolnjevati še določene pogoje.

Kot navaja 71. člen ZDoh-2 (2006) je davčna osnova od dohodkov iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti za pridelavo na zemljiščih katastrski dohodek, ki vključuje tudi druge dohodke, dohodke pripisane zemljiščem, kot je ugotovljen po predpisih o ugotavljanju katastrskega dohodka na dan, 30. junija leta, za katero se dohodek ugotavlja.

Kot določata zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini ZDoh-2B (2008) in ZDoh-2C (2008) lahko zavezanec uveljavlja olajšavo za investiranje v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, kadar je mogoče z računi dokazati vlaganje sredstev članov gospodinjstva oziroma agrarne skupnosti v osnovna sredstva in opremo, povezano z osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnostjo v okviru kmečkega gospodinjstva ali agrarne skupnosti in se v davčnem letu vlaganja prizna olajšava v višini 30 % vložene zneska.

Olajšave za investicije se ne priznajo tedaj, kadar so financirane iz sredstev proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti, proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna EU oziroma, če so to nepovratna sredstva. Sem tudi ne spadajo vlaganja za nakup kmetijskih zemljišč, nakup in gradnjo stavb ter nakup motornih vozil, razen traktorjev in druge kmetijske in gozdarske mehanizacije.

Olajšava se priznava največ do višine davčne osnove. Neizkoriščen del olajšave iz prvega odstavka tega člena lahko zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih petih letih po letu vlaganja, vendar zmanjšanje ne sme presežati davčne osnove.

2.3 OBDAVČITEV PO KATASTRSKEM DOHODKU

Katastrski dohodek (KD) kmetijskega zemljišča je prihodek (denarna vrednost pridelkov) od rastlinske pridelave in od živinoreje, ki ga dosegajo uporabniki kmetijskih zemljišč s povprečnim, krajevno običajnim načinom rabe zemljišč in ob povprečni letini (pridelkih), zmanjšan za povprečne materialne stroške te pridelave in amortizacijo (Navodilo o načinu ugotavljanja in valorizacije katastrskega dohodka, 2005).

Način ugotavljanja davčne osnove na podlagi KD je zanimiv predvsem za kmetije, ki posedujejo zemljišča z nizko vrednostjo katastrskih kultur. Tak način ugotavljanja pavšalnega dohodka pa se lahko bistveno razlikuje od dejansko doseženega dohodka, saj je zelo težko pravilno oceniti višino dohodka, ki je dosežen na določeni površini.

Obdavčitev po katastrskem dohodku se uporablja samo za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost. Pri nas se ugotavlja KD za 12 katastrskih kultur in sicer (Navodilo o načinu ugotavljanja in valorizacije katastrskega dohodka, 2005):

1. njive;
2. vrtovi;
3. plantažne sadovnjake;
4. ekstenzivne sadovnjake;
5. vinograde;
6. hmeljišča;
7. travnike;
8. barjanske travnike;
9. pašnike;
10. trstičja;

11. gozdne plantaže;

12. gozdove.

Slovenija je razdeljena na različne katastrske okraje in za posamezno katastrsko kulturo v do osem katastrskih razredov, kateri različno vplivajo na vrednost katastrskega dohodka. KD se za vse katastrske kulture računa na 1 ha površine in po posameznih katastrskih okrajih poznamo lestvico katastrskih kultur in glede na kakovost zemljišč posameznih razredov. Kot navaja Navodilo o načinu ugotavljanja in valorizacije katastrskega dohodka (2005), se katastrski dohodek od kmetijskih zemljišč ugotavlja na podlagi povprečnih pridelkov v zadnjih petih letih, s tem da se ne upošteva najboljše in najslabše letine, ter na podlagi povprečne strukture rabe v posameznih statističnih cenilnih okoliših, združenih v dohodkovna območja.

Dohodkovna območja, ki imajo enake meje kot katastrski okraji, so območja, ki imajo podobne naravne in ekonomske danosti. Tako se prihodek od katastrske kulture njiva ugotavlja za strna žita (pšenica, rž, ječmen in oves), koruzo, njivske vrtnine, krmne in industrijske rastline, s tem da se obvezno upošteva njihov delež v strukturi vseh njivskih površin (Navodilo o načinu ugotavljanja in valorizacije katastrskega dohodka, 2005).

Prihodek od krmnih rastlin obračunavajo po vrsti krmnih rastlin, ki je največ pridelujejo v katastrskem okraju. Sem prištevajo samo tiste površine, pri katerih krmne rastline pridelujejo kot glavni posevek. Pridelek se izraža samo v suhi snovi (Navodilo o načinu ugotavljanja in valorizacije katastrskega dohodka, 2005).

Podatki za povprečne cene kmetijskih pridelkov in cene materialnih stroškov se zbirajo in vodijo na Statističnem uradu Republike Slovenije za kmetijstvo, za ugotovitev tehnoloških podatkov pa uporabljajo Katalog kalkulacij za načrtovanje gospodarjenja na kmetijah v Sloveniji (Navodilo o načinu ugotavljanja in valorizacije katastrskega dohodka, 2005).

Statistični urad Republike Slovenije za kmetijstvo vsako leto zbira odkupne oziroma tržne in nabavne cene, ki jih v naslednjem letu uporabljajo za izračun KD in so valorizirane s količnikom, ki je ugotovljen na podlagi njihove povprečne letne stopnje rasti za zadnji dve leti, vendar se pri nas to ne počne oziroma samo občasno. Povprečne materialne stroške ugotavljajo posebej za vsako katastrsko kulturo in razred. Med materialne stroške prištevamo: vrednost semen in sadik, hlevski gnoj in mineralna gnojila, stroški obdelave zemljišč, sredstva za varstvo rastlin, nege posevkov, prevozov, spravila oziroma kombajniranja, stroški namakanja in urejanja kmetijskih zemljišč, vrednost materiala za vezanje, amortizacijo običajno uporabljenih stavb, strojev in opreme ter ostali spremenljivi in drugi stroški. Pomembno pa je vedeti, da se med materialne stroške ne šteje vrednost lastnega vloženega dela, ker nas pri fizičnih osebah

kot razlika med prihodki in stroški zanima dohodek in ne dobiček (Navodilo o načinu ugotavljanja in valorizacije katastrskega dohodka, 2005).

V dohodek iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti štejejo potencialni tržni dohodki od pridelave na zemljiščih oziroma v panjih in drugi dohodki, ki so plačila iz naslova ukrepov kmetijske politike in druga plačila iz naslova državnih pomoči, prejeta v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske ter osnovne gozdarske dejavnosti (ZDoh-2, 2006).

V davčno osnovo iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti prištevajo katastrski dohodek, izračunan na podlagi zakonodaje, ki določa pogoje za izračun katastrskega dohodka, le-ta pa je povečan za povprečni znesek subvencij na hektar površin kmetijskih in gozdnih zemljišč ter za panje. Kot navajata Erjavec in Kavčič (2004), neposredna plačila ne predstavljajo neposredni vir dohodka, ampak nanj vplivajo posredno, saj so namenjena tudi nadomestitvi dela višjih pridelovalnih stroškov zaradi zahtev vezanih na izplačilo neposrednih plačil.

Preglednica 2: Povprečni znesek subvencij na hektar kmetijskih in gozdnih zemljišč ter za panje za leto 2008 (Povprečni znesek subvencij na hektar kmetijskih in gozdnih zemljišč ..., 2009)

Katastrska kultura, kultura, evidentirana pri davčnem organu, panj	Znesek subvencij na ha oziroma naseljen panj
Njiva	51,36 EUR
travnik, barjanski travnik, pašnik	109,55 EUR
Hmeljišče	154,21 EUR
Oljčnik	5,86 EUR
Gozd	1,43 EUR

V preglednici 2 so navedene vrednosti povprečnih zneskov neposrednih plačil na hektar kmetijskih zemljišč in panjev za leto 2008. Kot je opazno, imata najvišjo vrednost zneska subvencij na hektar hmeljišče, sledijo travnik, barjanski travnik in pašnik, najnižjo pa seveda gozd, ki ima vrednost 1,43 EUR na ha.

Kot navaja 26. člen ZDoh-2 (2006), se dohodnine ne plačuje od:

1. Prejemkov iz med-sosedske pomoči med kmetijskimi gospodarstvi v okviru strojnih krožkov, ki jih pridobijo člani kmečkega gospodinjstva iz drugega odstavka 69. člena tega zakona, ki se jim dohodek ugotavlja na podlagi 71. člena tega zakona, v višini in pod pogoji, ki jih določi minister oziroma ministrica, pristojen za finance v soglasju z ministrom, pristojnim za kmetijstvo;

2. Dohodkov iz naslova kmetijsko okoljskih in gozdno okoljskih plačil, plačil v okviru natura 2000 in plačil, vezanih na Direktivo evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne, 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike, plačil za dobro počutje živali ter podpor za neproizvodne naložbe, v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena v 69. členu tega zakona;
3. Plačil iz naslova ukrepov kmetijske politike, pridobljenih v zvezi z dolgoročnimi vlaganji v osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost, kot je določena v 69. členu tega zakona in v zvezi s kmetijsko in gozdarsko dejavnostjo, za katero se davčna osnova ugotavlja v skladu s tretjim, četrtem, šestim in sedmim odstavkom 48. člena tega zakona;
4. Izplačil na podlagi zavarovanja za škodo na premoženju v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena v 69. členu tega zakona;
5. Denarne pomoči, ki jo posameznik prejme zaradi naravne in druge nesreče v skladu s posebnimi predpisi, v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena v 69. členu tega zakona;
6. Dohodka iz osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena v 69. členu tega zakona, ki se ne šteje kot dohodek iz te dejavnosti na kmečkem gospodinjstvu, kot je določeno z drugim odstavkom 69. člena tega zakona;
7. Plačil za vodenje knjigovodstva na kmetijah po uradni metodologiji Evropske unije za zbiranje računovodskih podatkov o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev (Farm Accountancy Data Network – FADN), ki so namenjena vodenju knjigovodstva v zvezi z opravljanjem osnovne kmetijske in osnovne gozdarske dejavnosti, kot je določena v 69. členu tega zakona.

Po 73. členu ZDoh-2 (2006) v davčno osnovo od katastrskega dohodka na zahtevo zavezanca ne všteto katastrskih dohodkov zemljišč: ki jih je na podlagi zakona trajno ali začasno prepovedano izkoriščati za kmetijsko pridelavo; na katerih so nasipi, kanali, prekopi, jezovi in druge naprave za potrebe obrambe pred poplavami ali za osuševanje in namakanje; ki ležijo znotraj visokovodnih nasipov; na katerih so vrtni in drugi zaščitni nasadi ter varovalni gozdovi kot obramba pred erozijo; ki so v zemljiškem katastru označena kot zemljišča pod neodmerjenimi gozdnimi cestami; na katerih so neodmerjene planinske poti; na katerih so objekti za potrebe zaščite in reševanja pred naravnimi in drugimi nesrečami; ki ležijo v obmejnem pasu in nad ali pod visokonapetostnimi daljnovodi in drugimi vodi, če je izkoriščanje v kmetijske namene onemogočeno; na katerih so evidentirana vojna grobišča; ki jih zavezanec odda skladno s predpisi o preživninskem varstvu kmetov; ki jih na podlagi odločbe državnega organa

o razlastitvi ali pogodbe, ki nadomešča razlastitev, ni mogoče uporabljati; ki jih je zavezanec z odločbo o denacionalizaciji dobil v last, ne pa tudi v posest; za katera je bilo skladno s predpisi izdano dovoljenje za gradnjo; ki so dana v zakup, za dobo, navedeno v zakupni pogodbi; ki se uporabljajo za doseganje dohodka, kot je določen v III.3. poglavju tega zakona; ki so bila neuporabna ali slabše kakovosti, pa so z vlaganji postala uporabna ali rodovitnejša, za obdobje treh let, z uveljavitvijo v prvem letu po usposobitvi ali izboljšanju; na katerih se zasadijo novi vinogradi, hmeljišča, sadovnjaki ali drugi trajni nasadi, za obdobje treh let in za oljčne nasade za obdobje osmih let, z uveljavitvijo v prvem letu po zasaditvi; ki se pogoždijo, za obdobje 30 let, z uveljavitvijo v prvem letu po pogožditvi; na katerih so objekti posebnega pomena za obrambo ali ležijo v varnostnem območju takega objekta in je zanje predpisan ukrep varovanja.

2.4 OBDAVČITEV PO DEJANSKIH DOHODKIH

Pri obdavčitvi po dejanskih dohodkih se kmet prostovoljno do konca novembra (za naslednje davčno leto) sam odloči za ta način ugotavljanje davčne osnove. Tako je nosilec dejavnosti obdavčen na podlagi davčnega obračuna, kar pomeni, da podjetnik do 31.3. tekočega leta za preteklo leto predloži davčnemu organu davčni obračun, v katerem sam izraža akontacijo davka iz dejavnosti za preteklo leto. S tem, ko predloži akontacijo davka, je dolžan v roku 30 dni doplačati davek iz dejavnosti, v kolikor je med letom plačeval prenizke akontacije davka, oziroma dobi v nasprotnem primeru vrnjene preveč plačane akontacije davka. Z zakonom je tudi določeno, da se plačuje akontacija davka iz dejavnosti mesečno, v kolikor je letni znesek davka višji od 400 EUR. Če pa je le-ta nižji od 400 EUR, potem se plačuje v trimesečnih obdobjih (Skok, 2007).

Obdavčitev po dejanskem dohodku pomeni, da je zavezanec kot fizična oseba obdavčen z davkom iz dejavnosti v sklopu dohodnine ali pa je obdavčen kot pravna oseba po zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb. Za ugotavljanje davčne osnove je potrebno voditi poslovne knjige v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) ter Zakonom o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2, 2006). Slovenski računovodski standard delimo na dva dela in sicer, splošni SRS (1-30) ter posebni SRS (od SRS 31 naprej). Za kmetije je najbolj zanimiv standard SRS 39, ki vsebuje računovodske rešitve za male samostojne podjetnike posameznike.

Davčna osnova

Kot navaja ZDoh-2 (2006), je davčna osnova od dohodka iz dejavnosti dobiček, ki se ugotovi kot razlika med prihodki in odhodki, doseženimi z opravljanjem dejavnosti, če

ni s tem zakonom drugače določeno. Seveda je tu potrebno upoštevati davčno zakonodajo, saj ta nekaterih stroškov, ki so nastali pri poslovanju, ne priznava, ali jih priznava samo delno.

Po zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini ZDoh-2B (2008) in ZDoh-2C (2008), lahko zavezanec uveljavlja znižanje davčne osnove v višini 30% investiranega zneska v opremo in v neopredmetena dolgoročna sredstva v davčnem letu vlaganja.

Za opremo iz prejšnjega odstavka ne štejejo: pohištvo in pisarniška oprema, razen računalniške opreme, motorna vozila, razen osebnih avtomobilov na hibridni ali električni pogon, avtobusov na hibridni ali električni pogon in tovornih motornih vozil z motorjem, ki ustreza najmanj emisijskim zahtevam EURO VI. Za neopredmetena dolgoročna sredstva iz prvega odstavka tega člena ne štejejo dobro ime in usredstveni stroški naložb v tuja opredmetena osnovna sredstva.

Pri ugotavljanju davčne osnove na podlagi dejanskih dohodkov lahko zavezanec za neizkoriščen del olajšave iz odstavka 55.a člena zakona o davku od dohodkov pravnih oseb zmanjšuje davčno osnovo v naslednjih petih davčnih letih po letu vlaganja, vendar zmanjšanje ne sme presegati davčne osnove.

Zavezanec ne more uveljavljati olajšave za investicije, ki so financirane iz sredstev proračunov samoupravnih lokalnih skupnosti, proračuna Republike Slovenije oziroma proračuna EU, če imajo ta sredstva naravo nepovratnih sredstev.

Dokončna obdavčitev

Dokončna obdavčitev posameznika se opravi na podlagi dohodninske napovedi, ki vključuje vse dohodke in olajšave zavezanca. Po ZDoh-2 prejme zavezanec informativni izračun dohodnine, ki šteje za njegovo napoved, do konca meseca maja. Po preteku 15-dnevnega roka za ugovor (če ugovor ni bil podan), postane informativni izračun Odločba o odmeri dohodnine. Če zavezanec informativnega izračuna ne prejme do 31.5. tekočega leta, mora davčno napoved do 30.6. tekočega leta za preteklo leto vložiti sam. Dohodninska odločba pomeni tudi podlago za poračun preveč ali premalo plačanega davka med letom (Skok, 2007).

Vodenje poslovnih knjig in evidenc

Pri obdavčitvi po dejanskih dohodkih poslovne knjige vodijo na dva načina in sicer, z enostavnim knjigovodstvom ali z dvostavnim knjigovodstvom. Enostavno knjigovodstvo vodijo pri majhnih podjetjih in zasebnikih. Za večje družbe in podjetnike

pa je potrebno voditi dvostavno knjigovodstvo. Zakon o gospodarskih družbah (2006) dopušča zavezancem voditi poslovne evidence po sistemu enostavnega knjigovodstva, če po podatkih iz zadnjega letnega poročila ne presegajo dva izmed treh spodaj naštetih pogojev:

- povprečno število zaposlenih ni večje od 3,
- povprečna vrednost aktive v poslovnem letu ne presega 25 000 EUR,
- skupni letni prihodki ne presegajo vrednosti 42 000 EUR.

Po vsakem pričetku opravljanja dejavnosti je potrebno v roku 8 dni sporočiti davčnemu organu način vodenja poslovnih evidenc, oziroma do 31.12. tekočega leta kakršnokoli spremembo za naslednje poslovno leto.

Knjigovodske listine

Kot navaja SRS 39 (2003), so knjigovodske listine v pravilni obliki sestavljeni zapisi o poslovnih dogodkih, ki spreminjajo sredstva, obveznosti do njihovih virov, prihodke, stroške in odhodke. Knjigovodske listine so papirne ali v obliki elektronskih zapisov.

V poslovne knjige vpisujejo podatke na podlagi verodostojnih knjigovodskih listin. Knjigovodska listina je verodostojna, če se pri njenem kontroliranju pokaže, da lahko strokovna oseba, ki ni sodelovala pri poslovnem dogodku, na njeni podlagi popolnoma jasno in brez dvomov spozna naravo in obseg poslovnega dogodka (Skok, 2007). Knjigovodstvo nam torej pomeni vse pisne zabeležke, s katerimi ugotovimo stanje ali spremembo premoženjskega stanja. Le s pomočjo knjigovodstva lahko analiziramo uspešnost poslovanja, kar nas prisili h gospodarnemu in poslovnemu razmišljanju (Simončič, 1994).

Knjigovodska listina mora za knjiženje prihodkov in stroškov po standardu SRS 39 vsebovati:

1. zaporedno številko,
2. podatke o izdajatelju (iz ustreznega registra),
3. kraj in datum izdaje,
4. podatke o prejemniku (iz ustreznega registra),
5. podatke o poslovnem dogodku,
6. v denarju izražen obseg sprememb poslovnega dogodka,
7. podpis ali faksimile pooblaščenih oseb, lahko tudi žig.

Pravila za vodenje poslovnih knjig in sestavljanja knjigovodski listin

Kot navaja Skok (2007), je treba podatke v poslovne knjige in knjigovodske listine vpisovati s črnilom ali kemičnim svinčnikom. Ne sme se puščati praznih vrst, nevezani listi se ne smejo uničiti, listi iz vezanih knjig se ne smejo trgati. Vpisi podatkov morajo slediti v časovnem zaporedju, biti morajo urejeni, popolni, pravilni in sprotni. Znesek se popravlja s stornom tako, da se prvotni znesek prečrta in se nad njim napiše pravi znesek. Popravek se podpiše in zraven napiše datum popravka. Blagajniških in drugih listin, ki izpričujejo denarne dogodke, se ne sme popravljati, treba jih je uničiti in sestaviti nove.

Knjigovodske listine v poslovne knjige vpisujejo praviloma v osmih dneh po izdaji, oziroma prejemu na mesto vodenja poslovnih knjig, najmanj pa enkrat mesečno. Še ne knjižene listine morajo biti na voljo na kraju, kjer vodijo poslovne knjige. Kot navajata Erjavec in Kavčič (2004) bi morali nuditi kmetijam možnost vodenja knjigovodstva na zelo poenostavljen način po vzoru nekaterih zahodnih evropskih držav (npr. Nemčije in Francije).

2.5 OBDAVČITEV PO NORMIRANIH ODHODKIH

Obdavčitev po normiranih odhodkih je tretja možnost ugotavljanja davčne osnove iz kmetijskih in dopolnilnih dejavnosti. Ta obdavčitev je za zavezanca enostavnejša, vendar ni nujno, da je najbolj optimalna možnost. Obdavčitev po normiranih odhodkih je po sedanji zakonodaji zanimivejša le za določene kmetijske dejavnosti. Ta način obdavčitve je potrebno vsako leto posebej priglasiti pri davčnem organu in je ni mogoče spreminjati med letom (Skok, 2007).

Obdavčitev po normiranih odhodkih pomeni, da zavezanec ne ugotavlja dejanskih stroškov pri poslovanju, temveč so mu odhodki priznani v določenem deležu ustvarjenih prihodkov, od tako ugotovljene davčne osnove pa se plača davek po določeni stopnji. Tako 59. člen Zdoh-2 (2006) normirance razvršča v 2 skupini. Na tiste s priznanimi "običajnimi" stroški v višini 25% ustvarjenih prihodkov in na tiste, ki opravljajo kmetijsko, gozdarsko ali dopolnilno dejavnost na kmetiji ali dejavnost domače in umetnostne obrti, katerim priznavajo normirane odhodke v višini 70% ustvarjenih prihodkov (Skok, 2007; Pajntar, 2005).

Obdavčitev

Pri obdavčitvi po normiranih odhodkih v osnovo za obdavčitev vključujejo dohodke, ki so plačani. Višina akontacije znaša 25%. Za vsako davčno leto posebej opravijo dokončno obdavčitev na podlagi dohodninske napovedi (Skok, 2007).

Normativi za obdavčitev po normiranih odhodkih

Kot navaja ZDoh-2, mora zavezanec za izvajanje obdavčitve po normiranih odhodkih izpolnjevati naslednje pogoje:

1. Zanj ne obstaja obveznost vodenja poslovnih knjig in evidenc po drugih predpisih.
2. Njegovi prihodki iz dejavnosti v zadnjih zaporednih 12 mesecih, z vključno mesecem oktobrom tekočega leta, ne presegajo 42 000 EUR na nosilca in drugega člana gospodinjstva, ki je vključen v obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje.
3. Ne zaposluje delavcev.

Vendar, če zavezanec prične na novo opravljati dejavnost, lahko zadostujeta pogoja iz prve in tretje točke.

Postopek obdavčitve po normiranih odhodkih

Vsak posameznik oziroma zavezanec, ki želi biti obdavčen po normiranih odhodkih, mora pri davčnem organu vložiti zahtevo za ugotavljanje davčne osnove po normiranih odhodkih. Zahtevka za ta način ugotavljanja vloži ob pričetku opravljanja dejavnosti oziroma v mesecu novembru tekočega leta za prihodnje koledarsko leto. Ob vložitvi je potrebno podati tudi dokazilo o izpolnjevanju pogojev za tovrstno obdavčitev. Med samim davčnim letom se načina ne da spreminjati. Davčni organ izda zavezancu potrdilo o ugotavljanju davčne osnove najkasneje do konca decembra oziroma ob izdaji potrdila o vpisu v register, če gre za začetnika (Skok, 2007).

Plačevanje akontacij davka

Akontacijo davka na način normiranih odhodkov plačujejo tako "plačniki davka" kot tudi zavezanec sam. Plačniki davka so pravne osebe, združenja oseb, samostojni podjetniki. Če se opravlja promet s temi zavezanci, so plačniki davka dolžni ob vsakem izplačilu dohodka obračunati in plačati akontacijo davka. Da lahko plačniki davka to obveznost opravijo, jim je dolžan zavezanec izročiti Potrdilo o ugotavljanju davčne osnove z upoštevanjem normiranih odhodkov. Obračun davka mora izplačevalec posredovati davčnemu organu na obrazcu REK-2 (Skok, 2007).

Promet, ki je opravljen s fizičnimi osebami, ki ne opravljajo dejavnosti, je zavezanec dolžan napovedati v roku 15. dni po preteku vsakega trimesečja. Akontacijo davka plača zavezanec na podlagi prejete Odločbe davčnega organa, ki ga je ta dolžan izdati v roku 15. dni po vložitvi napovedi (Skok, 2007).

Akontacija dohodnine se računa ob upoštevanju 70% normiranih stroškov po stopnji 25%. Akontacija dohodnine se lahko plačuje tudi po znižani stopnji, vendar ne nižji od 10%, če zavezanec plačuje obvezne prispevke za socialno varnost iz naslova opravljanja dejavnosti. Za nižjo stopnjo akontacije dohodnine se odloči zavezanec sam, če oceni, da bo le-ta previsoka glede na pričakovano dohodnino na letni ravni. Vendar mora zavezanec obvezno obvestiti davčni organ, ta pa mu v roku 5 dni izda potrdilo o predložitvi obvestila. Nižja stopnja davka se lahko uporablja za dohodke izplačane po dnevu, ko je bilo obvestilo o uporabi znižane davčne stopnje predloženo davčnemu organu (Skok, 2007).

Dokončni obračun dohodnine se opravi vsako koledarsko leto skupaj z ostalimi dohodki v napovedi dohodnine. Iz preglednice 3 sta razvidna učinka dveh davčnih stopenj, in sicer 25% ter 10%. V zadnji vrstici preglednice pa je razvidna razlika med davčnima stopnjama in kasnejša akontacija davka, ki je lahko plačana po zvišani oziroma znižani stopnji, če predpostavimo, da je 25% previsoka stopnja v primerjavi z napovedjo dohodnine, ki je ob koncu davčnega leta.

Preglednica 3: Primer izračuna akontacije davka pri 70% normiranih odhodkih in pri dveh stopnjah dohodnine (25%,10%)(Skok, 2007)

Prihodki		1.000 EUR		1.000 EUR
Normirani stroški		700 EUR		700 EUR
Davčna osnova		300 EUR		300 EUR
Davčna stopnja	25%	75 EUR	10%	30 EUR
Neto izplačilo		925 EUR		970 EUR

Vodenje evidenc

Vsak zavezanec, ki se odloči za obdavčitev po normiranih odhodkih, je primoran voditi evidenco izdanih knjigovodskih listin ter evidenco osnovnih sredstev. Kot navaja SRS 39 (2003), so lahko evidence zapisane v papirnati ali elektronski obliki. Evidenco osnovnih sredstev je potrebno voditi zaradi kasnejše možnosti prehoda med načini obdavčitve, vsako osnovno sredstvo ima svojo registrsko številko, ki jo dobi ob vpisovanju le-tega v evidenco. Tako je lahko iz številke razvidno, v katerem računskem obdobju je bilo sredstvo pridobljeno, oziroma vrednost osnovnih sredstev na začetku in koncu računskega obdobja.

Evidenca izdanih knjigovodskih listin mora v skladu s Pravilnikom o poslovnih knjigah in drugih davčnih evidencah za osebe, ki dosegajo dohodek z opravljanjem dejavnosti, zajemati najmanj naslednje podatke:

- zaporedno številko listine,
- znesek,
- opis poslovnega izida,
- datum vpisa.

Evidenco izdanih knjigovodskih listin je treba voditi v časovnem zaporedju. Pomembno je tudi, da mora biti zaporedna številka vpisana na dokumentu, ki mora biti priložen k listini. Glede na podatke, ki jih bo posamezni zavezanec potreboval pri ugotavljanju davčne osnove in si hkrati zagotovil pregled prometa, ki je opravljen z davčnimi zavezanci in ostalimi osebami, je Skok (2007) predlagala evidenco, ki je pojasnjena v preglednicah 4 in 5.

Preglednica 4: Primer evidence izdanih knjigovodskih listin pri prometu s plačniki davka (Skok, 2007)

Zap. št.	Številka listine	Datum vpisa	Opis poslovnega izida	Znesek v EUR brez DDV	Datum plačila	Davek v EUR
1	1/05	6.1. 2005	Gostinske storitve- KIH d.o.o. Celje	600	15.1. 05	45
2	2/05	6.2.2005	Celjske mesnine	500	15.2.05	37,5
			Skupaj prvi kvartal	1100		82,5

Preglednica 5: Primer evidence izdanih knjigovodskih listin pri prometu s fizičnimi osebami (Skok, 2007)

Zap. št.	Številka listine	Datum vpisa	Opis poslovnega izida	Znesek v EUR brez DDV	Datum plačila	Davek v EUR	Datum plačila davka
1	1/05	6.1. 2005	Miha Vovk	100	7.1. 05	7,5	
2	2/05	8.1. 2005	Gostinske storitve	250	8.1.05	18,75	
			Skupaj prvi kvartal	350		26,25	

Pri evidenci osnovnih sredstev pravilnik zahteva naslednje podatke:

- zaporedna številka osnovnega sredstva,
- opis osnovnega sredstva,
- datum pridobitve,
- datum odtujitve,
- podatki o listini nabavna vrednost osnovnega sredstva.

V knjigo vpisujejo podatke na podlagi knjigovodskih listin, ki izpričujejo poslovni dogodek v času njegovega nastanka. Vsaka evidenca se zaključuje na dan 31. decembra, oziroma z dnem prenehanja statusne spremembe.

Preglednica 6: Primer evidence osnovnih sredstev (Skok, 2007)

Zaporedna številka	Številka listine	Dobavitelj	Opis osnovnega sredstva	Nabavna vrednost v EUR*	Datum pridobitve	Datum odtujitve	opombe
1	250/05	Gorenje d.d. Velenje	Hladilnik	1.200,00	12.02.2005		

*Zavezanci, ki niso v sistemu DDV, vpisujejo zneske z DDV, zavezanci za DDV zneske brez DDV

V evidenco osnovnih sredstev vpisujejo podatke na podlagi listin o nabavi osnovnega sredstva in listin, ki izpričujejo povečanje nabavne vrednosti osnovnega sredstva v skladu s slovenskim računovodskim standardom 39. Evidenco osnovnih sredstev je potrebno voditi zaradi kasnejše možnosti prehoda med načini obdavčitve, vsako osnovno sredstvo ima svojo registrsko številko, ki jo dobi ob vpisovanju le-tega v evidenco.

3 MATERIAL IN METODE

3.1 OPIS MODELNEGA ORODJA

3.1.1 Izračun davčne osnove

Orodje za izračun davčne osnove je nadgradnja orodja, ki je bilo delno pripravljeno na Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije. Orodje je sestavljeno tako, da z vstavljanjem osnovnih podatkov posameznega zavezanca (kmetijskega gospodarstva) prikaže rezultate davčnih osnov. Program je sestavljen iz treh stolpcev. Vsak stolpec ponazarja svoj način ugotavljanja davčne osnove in sicer prvi stolpec za katastrski dohodek, drugi stolpec na podlagi dejanskih dohodkov in tretji na podlagi normiranih odhodkov. Vsi trije načini ugotavljanja davčne osnove so deljeni na tri dele. Prvi del je sestavljen iz podatkov, ki zajemajo vse prihodke in odhodke. Drugi del je sestavljen iz olajšav, tretji pa iz končnega izračuna in rezultatov.

Izračun davčne osnove na podlagi katastrskega dohodka

Davčna osnova na podlagi katastrskega dohodka (1) je vsota katastrskega dohodka, drugih dohodkov ter povprečnih subvencij. Le-ta je zmanjšana za prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, olajšav za vlaganja, splošne olajšave ter olajšav za vzdrževane družinske člane.

$$DS = KD + S + OD - OV - PI - OL \quad \dots(1)$$

Legenda:

DS – davčna osnova

KD – katastrski dohodek

S – subvencije

OD – ostali dohodki

OV – olajšava za vlaganja

PI – prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

OL – olajšave (splošna, vzdrževani družinski člani...)

Izračun davčne osnove na podlagi dejanskih dohodkov

Davčna osnova na podlagi dejanskih dohodkov (2) je vsota dejanskih dohodkov, investicijskih podpor, subvencij in drugih dohodkov, ki se zniža za stroške v zvezi z opravljanjem dejavnosti, olajšav za vlaganja, prispevkov za zavarovanje ter ostalih olajšav. Med stroške spadajo amortizacija, material, storitve, vodenje knjigovodstva, najem delovne sile ter stroški plač delavcev. Med olajšave spadajo splošna olajšava, olajšava za vzdrževane družinske člane, olajšava za prostovoljno invalidsko in pokojninsko zavarovanje ter olajšava za invalide.

$$DS = DD + IP + S + OD - ST - OV - PI - OL \quad \dots(2)$$

Legenda:

- DS – davčna osnova
- DD – dejanski dohodek
- IP – investicijske podpore
- S – subvencije
- OD – ostali dohodki
- ST – stroški v zvezi z opravljanjem dejavnosti
- OV – olajšava za vlaganja
- PI – prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje
- OL – olajšave (splošna, vzdrževani družinski člani...)

Izračun davčne osnove na podlagi normiranih odhodkov

Davčna osnova na podlagi normiranih odhodkov (3) je vsota dejanskih dohodkov, investicijskih podpor in subvencij, pomnožena s količnikom 0,3 in zmanjšana za prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter olajšave. Sem se prištevajo tudi ostali dohodki. Ta izračun omogoča tudi povprečenje dohodkov.

$$DS = (DD + IP + S) * 0,3 + OD - PI - OL \quad \dots(3)$$

Legenda:

- DS – davčna osnova
- DD – dejanski dohodek
- IP – investicijske podpore
- S – subvencije
- OD – ostali dohodki
- PI – prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje
- OL – olajšave (splošna, vzdrževani družinski člani...)

3.1.2 Prihodkovni in stroškovni del

V prihodkovnem delu smo zajeli vse osnovne prihodke po načelu dejanskih prihodkov pri dejanskih dohodkih in normiranih odhodkih (Slika 1). Izračunani so na podlagi kataloga kalkulacij kmetijskih gospodarstev, ki smo ga dobili na spletni strani Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP, 2009).

Pri katastrskem dohodku smo izračunali vrednosti na podlagi lestvic katastrskega dohodka za leto 2009, ki smo ga dobili na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor. Tako smo iz lestvice katastrskega dohodka odčitali vrednost katastrskega dohodka za določeno kulturo in okraj, v kateri se kmetija nahaja ter jo pomnožili z velikostjo parcele. Na koncu smo vse vrednosti katastrskega dohodka sešteli in dobili končno vrednost katastrskega dohodka. Pri katastrskem dohodku smo dodali še posebno celico za vinarje, saj imajo le-ti katastrski dohodek iz vinograda povečan za dvakrat.

Primerjava višine davčne osnove po katastrskem (KD) in po dejanskih dohodkih (DejDoh) normiranih odhodkov (Norm.Od.)			
Vnos podatkov izključno v rumena polja!!!			
Dohodki iz kmetijskih dejavnosti	KD	Dej.Doh	Norm. Od
A. Katastrski dohodek KD oz. prihodek pri DejDoh ali NormOd (1)	10.873,20	144.936,00	144.936,00
A1 Katastrski dohodek za vinarje (KD povečan za dvakrat)			
B. Investicijske podpore oziroma dolgoročne razmejivke (2)		0,00	0,00
C. Ostale subvencije (3)	1.542,80	9.960,00	9.960,00
D. Olajšava za vlaganja (4)			
E. Stroški v zvezi z opravljanjem dejavnosti		124.021,00	
Material		116.712,00	
Storitve		1.500,00	
Vodenje knjigovodstva		600,00	
Amortizacija		5.209,00	
Stroški najete delovne sile		0,00	
Stroški plač delavcev		0,00	
F. Prispevki za pokojninsko, invalidsko... zavarovanje (5)	1.400,00	2.800,00	5.600,00
G. DO iz kmet. dejavnosti = A+(A1)+B +C-D-E	12.416,00	28.075,00	154.896,00
H. Ostali dohodki (plača, pokojnina, dohodek iz premoženja, kapitala, drugi dohodki...)	0,00	0,00	0,00

Slika 1: Prihodkovni in stroškovni del orodja

Pod prihodek pri dejanskih dohodkih in normiranih odhodkih se prištevajo tudi investicijske podpore, ki se lahko razdelijo na dobo petih let. Izjema so investicijske podpore pri normiranih odhodkih za osnovno kmetijsko in osnovno gozdarsko dejavnost ter pri katastrskem dohodku, ki se ne všttevajo v davčno osnovo. V prihodke se všttevajo tudi neposredna plačila oziroma subvencije. Le-te se v celoti prištevajo pri dejanskih dohodkih in normiranih odhodkih. Pri katastrskem dohodku pa se prišteva samo pavšalna ocena subvencij na hektar za določeno kulturo. Ker podatkov za leto 2009 o neposrednih plačilih in povprečni vrednosti subvencij na hektar nismo mogli dobiti, smo za izračune vzeli podatke za leto 2008.

V prihodek se všteva tudi prihodek od prodaje lesa. Ceno lesa smo dobili na spletni strani statističnega urada RS (SURS, 2009), in sicer je cena iglavcev znašala 58 EUR/m³. Za stroške pri sečnji in spravilu lesa smo podatke pridobili iz Kataloga stroškov kmetijske in gozdarske mehanizacije 2008 (Dolenšek, 2008), ter Kataloga kalkulacij za načrtovanje gospodarjenja na kmetijah v Sloveniji (Jerič, 2001). Izračunali smo posebej variabilne stroške za traktor, motorno žago in vitel (preglednica 7) ter jih sešteli. Za sečnjo in spravilo znašajo spremenljivi stroški 5,272 EUR za kubični meter hlodov. Za sečnjo 1 m³ hlodov porabi kmet 0,8 ure, za spravilo pa 0,4 ure.

Preglednica 7: Variabilni stroški in čas porabljen za sečnjo in spravilo

STROJ	VRSTA	STROŠEK EUR/h	PORABA ČASA h/ m ³	STROŠEK EUR/ m ³
Motorna žaga	4 KW	2,17	0,8	1,736
Vitel	4 TONSKI	0,34	0,4	0,136
Traktor	45-55 KW	8,5	0,4	3,4
Skupaj	/	11,01	/	5,272

V prvi del izračuna smo dodali tudi olajšave za vlaganja v kmetijske dejavnosti, ki veljajo za katastrski in dejanski dohodek. Vrednost olajšave za vlaganja lahko v enem letu znaša največ 30% vrednosti investicije in ne sme presegati vsote prihodkov. Te olajšave se lahko prenesejo v največ pet naslednjih let od leta nakupa.

Stroškovni del je pomemben samo za dejanske dohodke, kajti pri normiranih odhodkih stroške določijo pavšalno in sicer za obravnavano področje po veljavni zakonodaji na ravni 70% vrednosti prihodkov. Pri katastrskem dohodku pa nimajo pomena. Stroški so sestavljeni iz spremenljivih stroškov, raznih storitev, stroškov za vodenje knjigovodstva, amortizacije, stroškov najete delovne sile ter plač delavcev v primeru, če ima kmetija zaposlene. Pri vseh kmetijah smo vzeli povprečno vrednost 600 EUR na leto za vodenje knjigovodstva. Spremenljive stroške smo izračunali s pomočjo kataloga pokritja za izračun vrednosti proizvodnje in bruto dodane vrednosti proizvodnje (MKGP, 2009). V tem katalogu so podani spremenljivi stroški za določeno kmetijsko proizvodnjo, ki smo jih pomnožili z obsegom proizvodnje.

Storitve zajemajo razne strojne usluge, veterinarske posege na živalih ter ostala dela, ki jih kmet ne more opraviti sam. Pod stroške spadajo tudi stroški plač delavcev ter delovne sile.

Amortizacija zajema fiksne stroške za stroje, zgradbe in druga vlaganja, ki se amortizirajo v določenem časovnem obdobju. Časovno obdobje je odvisno od stopnje amortizacije. Kot navaja 33. člen ZDDPO-2 (2006), se lahko uveljavljajo najvišje stopnje amortizacije, ki so naštetje spodaj:

1. gradbeni objekti, vključno z naložbenimi nepremičninami, 3%;
2. deli gradbenih objektov, vključno z deli naložbenih nepremičnin, 6%;
3. oprema, vozila in mehanizacija 20%;
4. deli opreme in oprema za raziskovalne dejavnosti 33,3%;
5. računalniška, strojna in programska, oprema 50%;
6. večletni nasadi 10%;
7. osnovna čreda 20%;
8. druga vlaganja 10%.

Vrednosti strojev in amortizacije smo vzeli iz kataloga stroškov kmetijske in gozdarske mehanizacije 2008, ki ga je pripravil Dolenšek (2008). V tem katalogu so vrednosti amortizacije nekoliko nižje od dovoljenih.

Pod stroške spadajo tudi stroški plač delavcev ter delovne sile. V naših primerih nismo nikjer imeli zaposlenih oseb, najeto delovno silo pa samo v enem primeru in sicer pri hmeljarski kmetiji. Zadnji del prihodkovnega in stroškovnega dela so prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ki spadajo pod stroške in se odštevajo od dohodka in tako znižujejo davčno osnovo. K prihodkom pa se prištevajo tudi ostali prihodki v primeru, če je kateri od članov kmetijskega gospodinjstva zaposlen.

3.1.3 Olajšave

V našem orodju smo zajeli pet vrst olajšav (Slika 2): splošna olajšava, posebna olajšava, olajšava za vzdrževane družinske člane, olajšava za dodatno pokojninsko zavarovanje ter olajšava za invalide ter osebe, ki so dopolnile 65 let. Najpomembnejša je splošna olajšava, ki obsega tri vrednosti, in sicer za leto 2009 3051,35 EUR, 4082,35 EUR ter 5113,35 EUR. Le-to program določi glede na višino prihodka (katastrskega in dejanskega), saj se meje postavljene pri 8557,30 EUR za najvišjo, med 8557,30 EUR in 9897,60 EUR za srednjo in nad 9897,60 EUR za najnižjo splošno olajšavo.

Druga pomembnejša olajšava je olajšava za vzdrževane družinske člane. Ta ima velik pomen pri večjem številu vzdrževanih članov. V naših analiziranih primerih smo se odločili za enega vzdrževanega družinskega člana z namenom, da bi dobili čim bolj primerljive rezultate.

Olajšave			
I. Splošna olajšava (6)	5.113,35	3.051,35	3.051,35
J. Posebna olajšava (2%)			
K. Vzdrževani člani (7)	2.251,46	2.251,46	2.251,46
L. Olajšava za prostovoljno dodatno pok. Zavarovanje (MAX 2604,54 EUR)			
M. Olajšava za invalide (16314,90 EUR) in dopoljenih 65 let (1313,17 EUR)			

Slika 2: Pregled olajšav v izračunu dohodnine

Ostale olajšave praviloma nimajo tako velikega pomena. Posebna olajšava znaša največ 2%. Za prostovoljno invalidsko in pokojninsko zavarovanje lahko znaša največ 2604,54 EUR, za invalide 16314,90 EUR in za dopoljenih 65 let starosti 1313,17 EUR. Vrednosti olajšav veljajo po Pravilniku o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2009 (2008).

3.1.4 Izračun

Zadnji del programa (Slika 3) predstavlja izračun rezultatov na podlagi vnesenih podatkov. Tako najprej iz prihodkov dobimo bruto davčno osnovo. Zatem se odštejejo vse olajšave in dobimo neto davčno osnovo. S pomočjo davčne osnove izračunamo višino plačila dohodnine. Iz potrebne plačane dohodnine pa orodje izračuna še povprečno davčno stopnjo, ki jo določena kmetija doseže. Povprečna davčna stopnja pride v poštev pri povprečenju dohodkov za normirane odhodke, kjer lahko potem izračunamo plačilo dohodnine. Na koncu smo podali še izračun o morebitni vrnitvi preveč plačane dohodnine med letom oziroma, koliko bo potrebno še doplačati.

Davčne osnove				
N. Bruto davčna osnova =G+H-F	11.016,00	28.075,00	40.868,80	
O. Neto davčna osnova = N-I-J-K-L-M	5.713,19	22.772,19	35.565,99	
Povprečna davčna stopnja				
P. Število kmetijskih zavarovancev (samo pri Dejanskih dohodkih in Normiranih odhodkih)		2,00	4,00	
R. Davčna osnova za izračun povprečne stopnje (A+(A1))+B+C-D-E-F+H-I-J-K-L-M)	5.713,19	8.734,69	4.914,39	
S. Dohodnina pri povprečni stopnji	914,11	1.543,22	786,30	
Š. Povprečna stopnja (S/R)	16,00%	17,67%	16,00%	
T. Davčna osnova za izračun dohodnine				
	5.713,19	22.772,19	35.565,99	
U. Dohodnina				
	914,11	4.023,33	5.690,54	
V. Akontacija dohodnine				
	571,32		1.161,72	464,69
Z. Preostane za plačilo (+) ali vračilo (-)				
	342,79	4.023,33	4.528,82	5.225,85

Slika 3: Prikaz izračuna davčne osnove in obveznosti plačila dohodnine

Pri ugotavljanju dohodka po normiranih odhodkih smo na koncu prikazali možnost znižanega in zvišanega plačila akontacije davka (25%,10%) med letom in koliko preostane za plačilo oziroma vračilo po preteku leta.

3.2 OPIS KMETIJ

Naš cilj je ugotoviti in čim boljje pojasniti, kateri način ugotavljanja davčne osnove je najprimernejši za določeno kmetijo glede na dane možnosti (usmerjenost, velikost, lega, relief, ...). Sestavili smo devet kmetij iz različnih slovenskih regij in za vsako izmed njih opravili izračun davčnih osnov na vse tri načine obdavčitve: katastrski dohodek, dejanski dohodki in normirani odhodki. Vsaka obravnavana kmetija se ukvarja z drugo kmetijsko dejavnostjo.

Obravnavali smo naslednje kmetije:

1. prašičerejska kmetija,

2. poljedelska kmetija,
3. hmeljarska kmetija,
4. vrtnarska kmetija,
5. kmetija s proizvodnjo vina v litrskih steklenicah,
6. kmetija s pridelavo grozdja,
7. kmetija z rejo krav dojlj in pitancev,
8. kmetija usmerjena v prirejo mleka,
9. kmetija z rejo drobnice.

Preglednica 8: Opis kmetije za prirejo mleka, kmetije z dojljami in kmetije z drobnico

<i>Aktivnosti</i>	<i>Kmetija za prirejo mleka</i>	<i>Kmetija z dojljami in pitanci</i>	<i>Kmetija z drobnico</i>
Velikost	25 ha + 60 ha gozda	25 ha + 60 ha gozda	20 ha + 20 ha gozda
Regija (katastrska občina)	Koroška (Slovenj Gradec)	Koroška (Črna na Koroškem)	Savinjska (Gornji Grad)
Lega	Nižinsko območje	Hribovito območje	Hribovito območje
Št. zavarovanih članov	2	1	1
Število živali	20 krav molznic	25 krav dojlj in 10 govejih pitancev	150 ovc mesne pasme
Intenzivnost proizvodnje in cena proizvodov	4500l mleka na laktacijo Cena mleka 0,28 EUR/kg	Prodaja telet (1,7 EUR/kg žive teže) Prodaja pitancev (1,39 EUR/kg žive teže)	1,8 jagnet/ovco po ceni 2,1 EUR/kg žive teže
Proračunska plačila	Površine, OMD, ERŽ, košnja strmih travnikov,	Površine, OMD, košnja strmih travnikov, ERŽ, posebna premija za bike	Površine, OMD, EKO, plačilo na ovco

Legenda:

OMD območje z omejenimi dejavniki

ERŽ ekstenzivna reja ženskih govedi

EKO Ekološko kmetovanje

Preglednica 9: Opis hmeljarske in vinogradniških kmetij

<i>Aktivnosti</i>	<i>Hmeljarska kmetija</i>	<i>Kmetija s pridelavo grozdja</i>	<i>Kmetija s proizvodnjo vina v litrskih steklenicah</i>
Velikost	8 ha	5 ha	5 ha
Regija (katastrska občina)	Celjska (okolica Celja)	Štajerska (Maribor)	Štajerska (Maribor)
Lega	Nižinsko območje	Gričevnato območje	Gričevnato območje
Št. Zavarovanih članov	2	1	1
Intenzivnost proizvodnje in cena proizvodov	1,6t/ ha in cena 3160 EUR/t	6t/ha in cena 450 EUR/t	Pridelek 4260l vina/ha in cena 1,70 EUR/steklenico
Proračunska plačila	Površine, plačila za hmelj ter KOP (integrirana pridelava)	Integrirano vinogradništvo (IVG)	Integrirano vinogradništvo (IVG)

Legenda:

KOP kmetijsko okoljska plačila

IVG integrirano vinogradništvo

Preglednica 10: Opis poljedelske, prašičerejske in vrtnarske kmetije

<i>Aktivnosti</i>	<i>Poljedelska kmetija</i>	<i>Prašičerejska kmetija</i>	<i>Vrtnarska kmetija</i>
Velikost	21 ha	30 ha	2,5 ha
Regija (katastrska občina)	Prekmurje (Murska Sobota)	Štajerska (okolica Ptuja)	Osrednje - slovenska (okolica Ljubljane)
Lega	Nižinsko območje	Nižinsko območje	Nižinsko območje
Št. Zavarovanih članov	1	4	1
Število živali	/	1200 pitancev na leto	/
Intenzivnost proizvodnje in cena proizvodov	Pšenica (5 t/ha in 155 EUR/t) Ječmen (4,5 t/ha in 140 EUR/t) Ogrščica (2,7 t/ha in 200 EUR/t) Ajda (1,1 t/ha in 410 EUR/t) Koruza (8 t/ha in 140 EUR/t) Krompir (jedilni 32 t/ha in 142 EUR/t, krmni 8 t/ha 28,4 EUR/t)	Prodaja pitancev po (1,15 EUR/ kg žive teže)	Solata (25t/ha), čebula (30t/ha), korenje (40t/ha)
Proračunska plačila	Površine, ozelenitev njivskih površin, pomoč za energetske rastline	Neposredna plačila za površine	IVR (integrirano vrtnarstvo)

V preglednicah 8 do 10 so prikazane osnovne značilnosti obravnavanih kmetij, kot so lega, velikost, usmerjenost, intenzivnost, vrste neposrednih plačil ter število članov, ki so vključeni v obvezno invalidsko in pokojninsko zavarovanje. Kmetije smo si izbrali po naravnih danostih za izkoriščanje osnovnih virov. Velikosti kmetij so od 2,5 ha do 30 ha brez gozda. Tri kmetije imajo v lasti še gozd in sicer ena 20 ha in dve po 60 ha. Vsaka kmetija ima po enega vzdrževanega družinskega člana.

Pri vseh kmetijah smo v izračune vključili neposredna plačila, ki se za določeno kmetijsko dejavnost lahko uveljavi. Podatki za vse kmetije so bili ocenjeni na način, da bi predstavljali nekoliko nadpovprečno velikost kmetij v Sloveniji za določeno kmetijsko dejavnost. Podatki za izračun dejanskih prihodkov in dejanskih stroškov so bili izračunani na podlagi podatkov iz kataloga pokritja za izračun vrednosti proizvodnje in bruto dodane vrednosti proizvodnje (MKGP, 2009).

4 REZULTATI IN RAZPRAVA

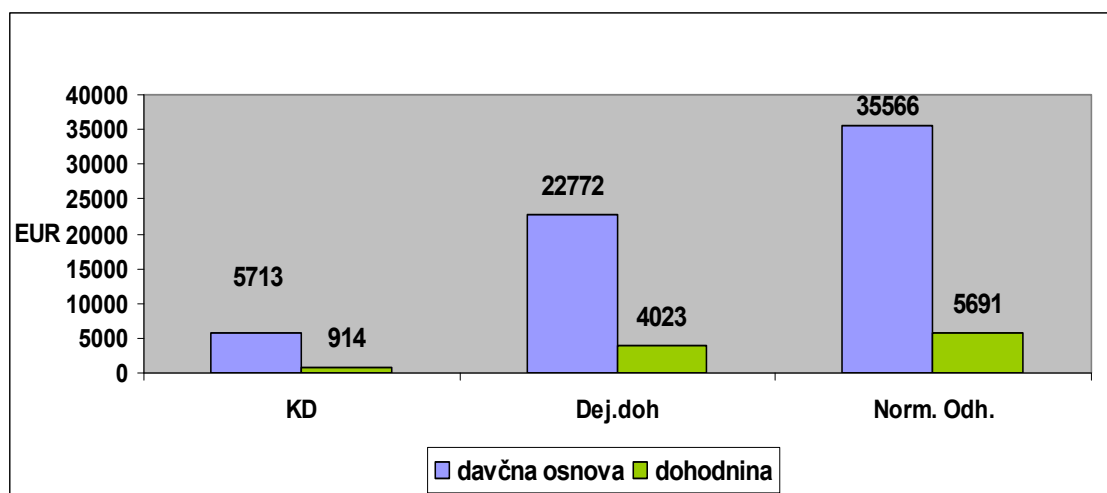
4.1 PREGLED IZRAČUNOV PO KMETIJAH

4.1.1 Prašičerejska kmetija

Ta kmetija obdeluje 30 ha kmetijskih površin, na katerih ima posajeno pšenico (6 ha), ječmen (9 ha) ter koruzo za zrnje (15 ha). Za vse površine smo predvideli 1 katastrski razred, saj smo predpostavili, da se nahaja v rodovitnem ravninskem predelu v okolici Ptuja. Na leto priredi 1200 pitancev in sicer 400 pitancev na turnus ter tri turnuse na leto. Tako doseže obtežbo okoli 1,8 GVŽ na ha. Kmetija prašiče pita od 25 do 105 kg z dnevnim prirastom 650 g in konverzijo krme 3,4 kg/kg prirasta.

Na kmetiji se nahaja 5 družinskih članov, od teh je eden vzdrževan družinski član. Kmetija uveljavlja neposredna plačila samo za njive in sicer v višini 332 EUR na hektar.

Kmetija doseže najvišjo davčno osnovo pri normiranih odhodkih, tej sledi obračun pri dejanskih dohodkih in katastrskem dohodku. Enako je porazdeljeno plačilo dohodnine. Na podlagi teh izračunov je najugodnejše ugotavljanje davčne osnove na podlagi katastrskega dohodka, saj je potrebno plačati najmanj dohodnine. Kmetija bi lahko imela tudi nižjo davčno osnovo v primeru večjega števila vzdrževanih članov. Pri ugotavljanju davčne osnove na podlagi dejanskih odhodkov bi z večjim posodabljanjem v kmetijsko mehanizacijo in zgradbe znižali davčno osnovo. Največji vpliv pri stroških imajo stroški materiala ter amortizacije.



Slika 4: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za prašičerejsko kmetijo

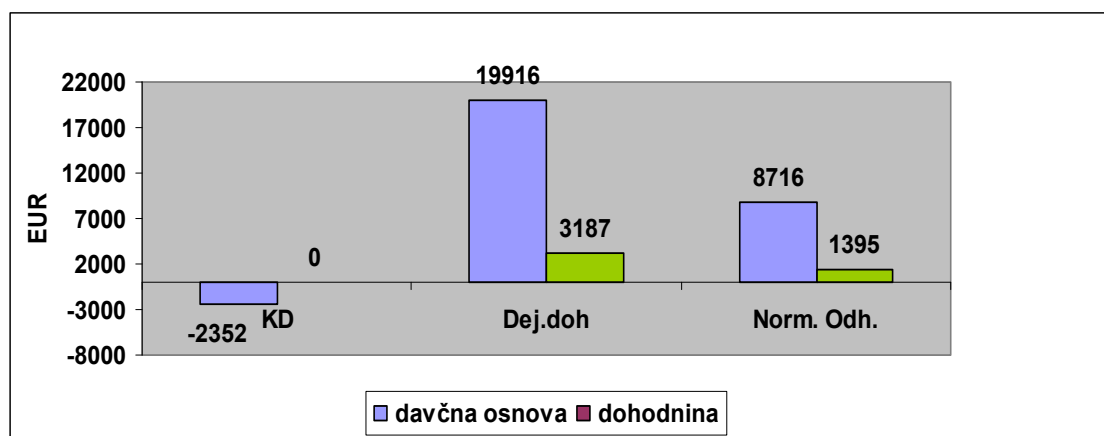
Kmetija pri predvideni proizvodnji dosega letni prihodek brez proračunskih plačil v višini 144.936 EUR, zato smo se odločili v primeru ugotavljanja davčne osnove na podlagi normiranih odhodkov za 4 člane kmečkega gospodinjstva, ki so prostovoljno pokojninsko in invalidsko zavarovani. V primeru dejanskih dohodkov pa le dva. Tako

smo dosegli pri katastrskem dohodku in normiranih odhodkih 16% povprečno davčno stopnjo, pri dejanskih dohodkih pa 17,67%. Znižanje davčne osnove bi lahko dosegli z zvišanjem plačil za prostovoljno invalidsko in pokojninsko zavarovanje.

4.1.2 Kmetija usmerjena v prirejo mleka

Ta kmetija poseduje 25 ha obdelovalnih površin (pašniki, travniki, njive) ter 60 ha gozda. Vse površine se nahajajo v drugem in tretjem katastrskem razredu. Kmetija dosega letni dohodek brez neposrednih plačil v vrednosti 42380 EUR, zato smo se v primeru normiranih odhodkov in dejanskih dohodkov odločili za dva člana gospodinjstva, ki sta pokojninsko in invalidsko zavarovana.

Na kmetiji imajo 20 krav molznic kombinirane pasme, ki dosegajo mlečnost v višini 4500 l na laktacijo. Poleg prodaje mleka pitajo teleta do mase 120 kg ter jih prodajo po ceni 2,9 EUR za kg. Tako doseže letni prihodek 1684 EUR na kravo molznico. Predpostavili smo, da znašajo neposredna plačila za ekstenzivno rejo ženskih živali (ERŽ) 170 EUR na eno žensko žival. Kmetija prejema tudi izravnalna plačila za območje z omejenimi dejavniki (OMD), košnjo strmih travnikov (S35), neposredna plačila za travnike in pašnike v vrednosti 133 EUR/ha ter zgodovinsko pravico za mlečno premijo za prodano mleko. Proračunska plačila znašajo na tej kmetiji skupaj 13682,2 EUR.



Slika 5: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za kmetijo usmerjeno v prirejo mleka

Kmetija dopolnjuje dohodek s prodajo lesa. Predpostavili smo, da ima kmetija na leto 2,5 m³/ha etata za posek. Tako kmetija na leto zasluži od prodaje lesa 8700 EUR (150 m³). Stroški za sečnjo in spravilo znašajo 790 EUR.

Za kmetijo je najugodnejše ugotavljanje davčne osnove na podlagi katastrskega dohodka, saj je v tem primeru neto davčna osnova negativna. Najslabša izbira so dejanski dohodki, tej sledijo normirani odhodki. Kmetija dosega dokaj visoke prihodke

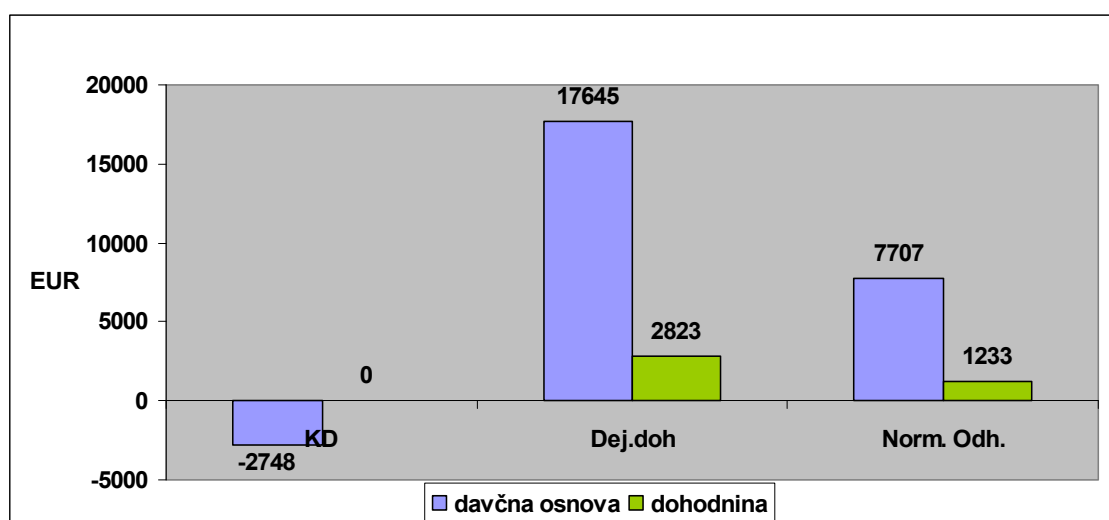
glede na stroške proizvodnje, zato posledično tako visoka davčna osnova. Kot pri prejšnji kmetiji bi davčno osnovo lahko znižali s povečanjem amortizacije, ter s povečanjem števila vzdrževanih družinskih članov. Kmetija pri dejanskih dohodkih in pri normiranih odhodkih dosega 16% povprečno davčno stopnjo obdavčitve. Kmetija bi morala v najslabšem primeru plačati 3187 EUR dohodnine.

4.1.3 Kmetija z rejo krav dojlj ter pitancev

Kmetija ima v lasti 25 ha obdelovalnih površin ter 60 ha gozda. Glavni vir dohodka so krave dojlje, pitanci in prodaja lesa. Predpostavili smo, da ima kmetija 2,5 m³/ha letnega etata ter redi v povprečju na leto 25 krav dojlj. Kmetija proda na leto 10 govejih pitancev s prirastom 900 gramov na dan ter 15,9 mesecev pitanja. Predpostavili smo, da prodaja pitance po ceni 2,58 EUR/ kg tople polovice. Teleta pa prodaja pri telesni masi okoli 380 kg in po ceni 3,2 EUR/ kg tople polovice.

Na kmetiji je samo en vzdrževani član kmečkega gospodinjstva ter dva člana, ki sta vključena v sistem obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Zaradi visokih prihodkov pri normiranih odhodkih smo le-te povprečili na dva člana gospodinjstva.

Kmetija prejema neposredna plačila za ekstenzivno rejo ženskih živali, košnjo strmih travnikov, plačila za območja z omejenimi dejavniki. Ker kmetija na leto vzredi in proda 10 govejih pitancev, prejme posebno premijo za bika v višini 136 EUR na enega pistanca. Proračunska plačila na kmetiji skupaj znašajo 14057 EUR, kar je več kot eno tretjino dejanskih prihodkov, ki znašajo 33975 EUR.



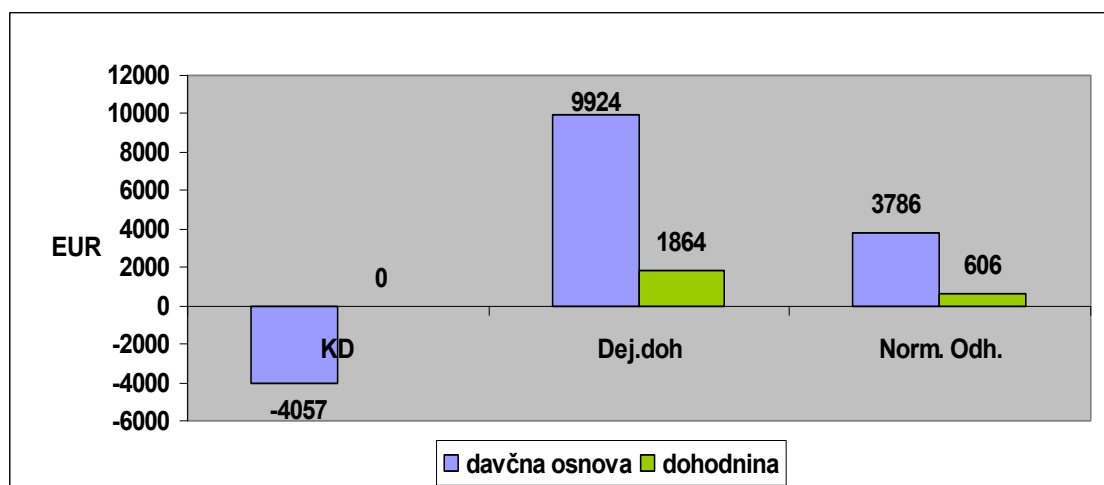
Slika 6: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za kmetijo, ki redi dojlje in pitance

Kmetija doseže najugodnejšo davčno osnovo na podlagi katastrskega dohodka. Najvišja dohodnina je pri dejanskih dohodkih, kjer znaša 2823 EUR, pri normiranih odhodkih pa 1233 EUR, kar je dokaj nižja kot pri dejanskih dohodkih, čeprav je pri obeh primerih povprečna davčna stopnja 16%. Tudi tukaj bi lahko znižali davčno stopnjo s povečanjem števila vzdrževanih družinskih članov ter povišanjem vrednosti amortizacije. Pri katastrskem dohodku močno zniža davčno osnovo splošna olajšava, saj dosega le-ta najvišjo vrednost in sicer 5113,35 EUR.

4.1.4 Kmetija z rejo drobnice mesne pasme

Kmetija se poleg reje drobnice ukvarja še s prodajo lesa, ki ga poseka in spravi sama. Kmetija se nahaja v katastrski občini Gornji grad, njena zemljišča pa v katastrskih razredih od 2 do 5. Kmetija redi 150 ovac mesne pasme, od katerih prodajo jagenjčke. Glede na prihodek je pri normiranih odhodkih predviden samo en član, ki je pokojninsko in invalidsko zavarovan.

Ovce na leto skotijo 1,8 jagnjeta, ki jih prodajo pri masi 28 kg in ceni 2,10 EUR/kg. Poleg neposrednih plačil za ovce mesne pasme, ki znašajo 14 EUR/ovco, prejema kmetija še izravnalna plačila za območja z omejenimi dejavniki, plačila za ekološko kmetovanje, košnjo strmih travnikov ter osnovna plačila za travnike in pašnike, ki znašajo 133 EUR na hektar.



Slika 7: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za kmetijo, ki redi drobnico

Proračunska plačila skupaj znašajo 12432,2 EUR, kar je več kot tretjino vseh prihodkov. Kmetija dosega prihodke brez proračunskih plačil v vrednosti 22530 EUR in stroške v višini 18355,6 EUR. Najugodnejši način ugotavljanja davčne osnove za to kmetijo je katastrski dohodek, saj dosega najnižjo vrednost. Vzrok za to so travnate površine, ki imajo po katastrskem dohodku nizke vrednosti, zato njihova vsota

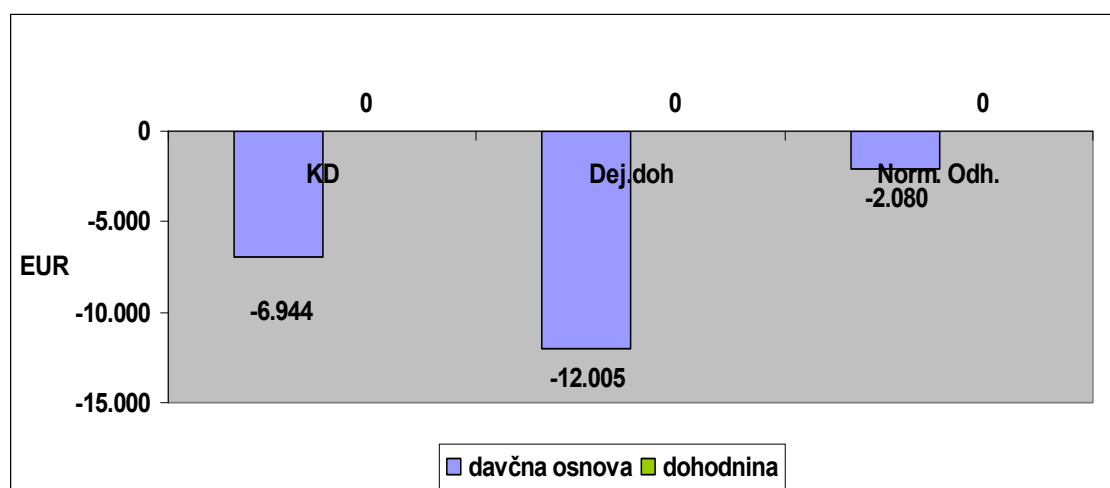
pripomore k nizki davčni osnovi glede na splošno olajšavo ter vzdrževane družinske člane. Najvišjo dohodnino bi plačali pri dejanskih dohodkih in sicer 1864 EUR z 20,22% obdavčitvijo. Pri normiranih odhodkih je vrednost dohodnine bistveno nižja in sicer 606 EUR. Pri izračunih je dobro opazna razlika med povprečnimi subvencijami ter realnimi proračunskimi plačili, ki so šestkrat višja. Zaradi proračunskih plačil je tudi višja davčna osnova pri dejanskih in normiranih odhodkih.

4.1.5 Vinogradniški kmetiji

Prva kmetija se ukvarja s pridelavo grozdja, druga pa poleg tega tudi s proizvodnjo vina v litrskih steklenicah. Velikost obeh kmetij je 5 ha in se nahajata v 4. katastrskem razredu z gričevnato lego. Obe kmetiji prejmeta enaka proračunska plačila in sicer za integrirano vinogradništvo (IVG) pri ukrepu KOP, ki znaša 382 EUR/ha vinograda. Obe kmetiji na enem ha vinograda pridelata 6 ton grozdja, s tem da ga ena predela v vino, druga pa proda po ceni 0,45 EUR/kg.

Pri obeh kmetijah smo se odločili, da ne bomo vključili amortizacije vinogradov, saj bi bila pri dejanskih dohodkih le-ta toliko višja in s tem tudi davčna osnova še nižja. Tako smo se odločili, ker je davčna osnova pri obeh kmetija že brez amortizacije vinogradov negativna.

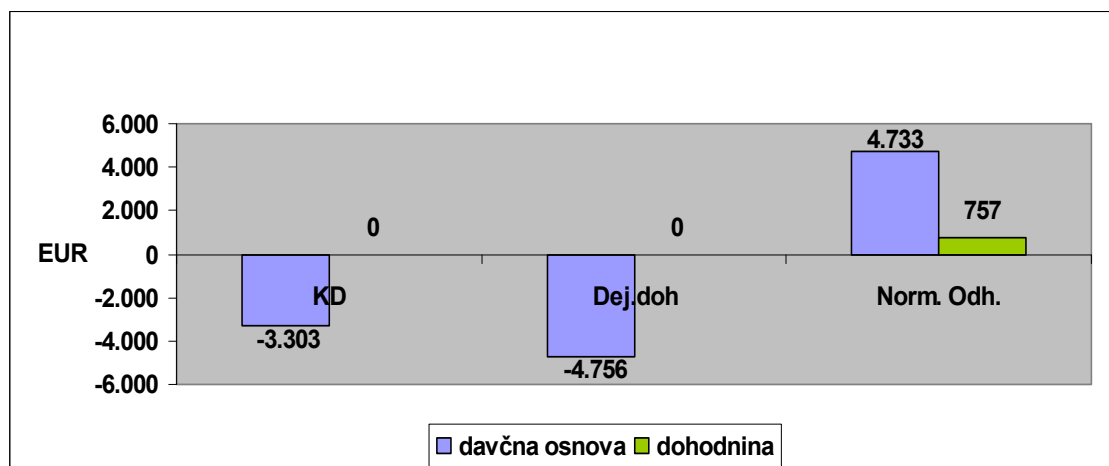
Glavna razlika med njima pri katastrskem dohodku je ta, da ima vinarska kmetija KD povečan za dvakrat. Obe kmetiji dosegata negativno davčno osnovo pri katastrskem dohodku in dejanskih dohodkih. Le-ta je pozitivna pri normiranih odhodkih za kmetijo, ki proizvaja vino v litrskih steklenicah.



Slika 8: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za kmetijo, ki prodaja grozdje

Kmetija, ki se ukvarja s prodajo grozdja, dosega pri vseh načinih ugotavljanja negativno davčno osnovo. Pomembno je omeniti, da so že v katalogu pokritja za

izračun vrednosti proizvodnje in bruto dodane vrednosti proizvodnje (MKGP, 2009) stroški višji od prihodkov. Iz zgornje slike je razvidno, da kmetija dosega najnižjo davčno osnovo pri dejanskih dohodkih, in sicer -12005 EUR.

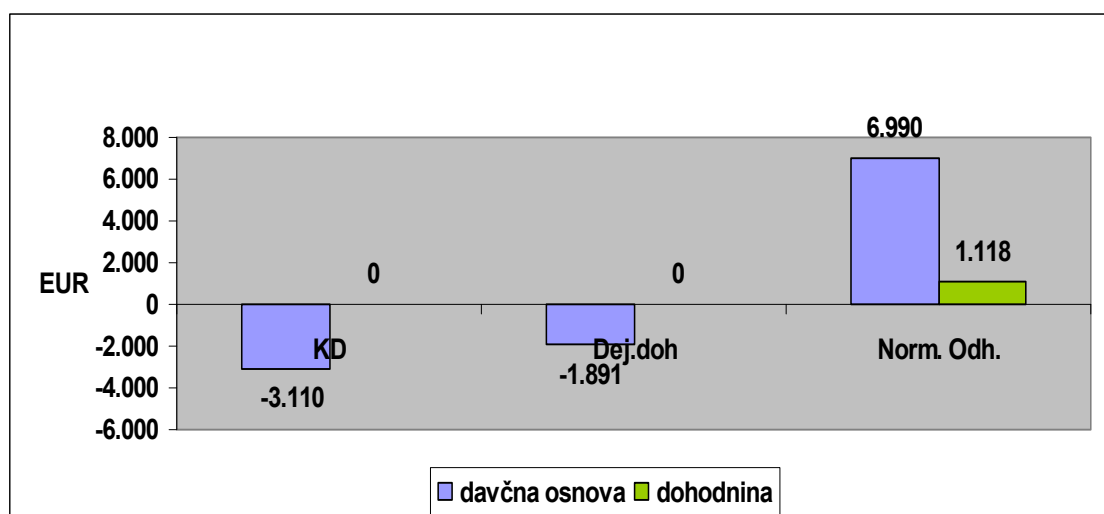


Slika 9: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za kmetijo, ki prodaja vino v litrskih steklenicah

V primeru prodaje vina v steklenicah kmetija dosega pozitivno davčno osnovo samo pri normiranih odhodkih, pri ostalih dveh je negativna. Tako bi pri normiranih odhodkih kmetija dosegla 16% obdavčitev in morala plačati 757 EUR dohodnine, kar je najslabši način ugotavljanja davčne osnove. V tem izračunu je posebnost katastrski dohodek za vinarje, saj se pri osnovnem KD upošteva še dvakratnik le-tega. Pri obeh kmetijah je opazno, da dosegata najnižje davčne osnove pri dejanskih dohodkih, kar je posledica nizkih vrednostih proračunskih plačil.

4.1.6 Hmeljarska kmetija

Kmetija se nahaja v Celjski regiji v 2. katastrskem razredu ter ima v lasti 8 ha površine pod hmeljem. Glavni vir dohodka je prodaja hmelja. Kmetija pridela 1,6 tone hmelja na ha, ki ga proda po 3160 EUR za tono. Kmetija doseže letni prihodek brez proračunskih plačil 40448 EUR tako pri dejanskih dohodkih kot tudi normiranih odhodkih. KD znaša 4412 EUR. Kmetija prejema neposredna plačila za njivo, kjer je posejan hmelj, plačilo za hmeljišče v obdelavi in sicer 120 EUR na ha ter plačilo za integrirano poljedelstvo pri ukrepu KOP, ki znaša 197,20 EUR na hektar. Proračunska plačila skupaj znašajo 5193,6 EUR.



Slika 10: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za hmeljarsko kmetijo

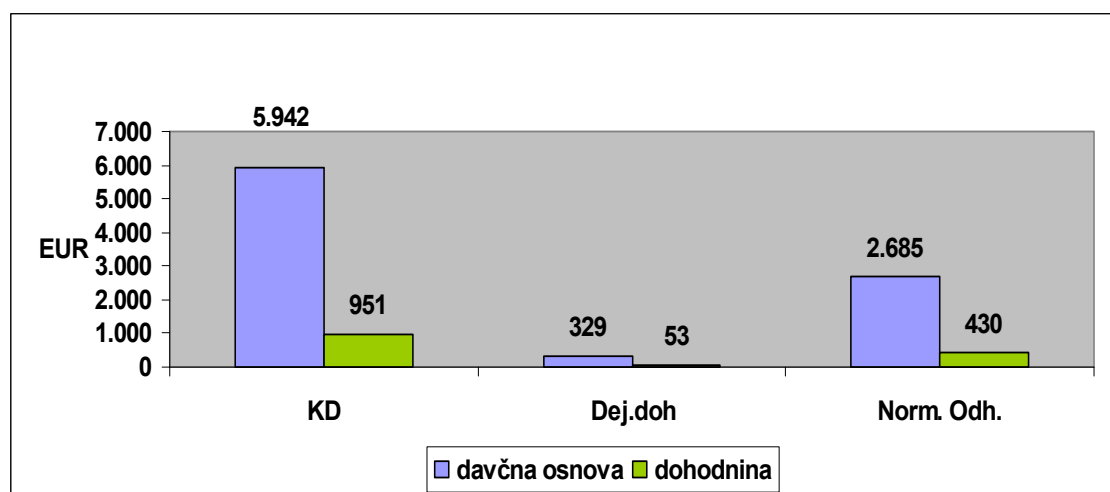
Kmetija dosega pozitivno davčno osnovo samo v primeru normiranih odhodkov, kar je posledično najslabša izbira ugotavljanja davčne osnove. V primeru katastrskega dohodka ter dejanskih dohodkov kmetiji ne bi bilo potrebno plačati dohodnine. Kmetiji dodatno poveča stroške najeta delovna sila, ki jo je potrebno najeti spomladi ter pri spravilu hmelja.

4.1.7 Vrtnarska kmetija

Ta kmetija ima v lasti 2,5 ha njive, ki jo izkorišča za pridelavo vrtnin. Ukvarja se s pridelavo solate (1 ha), čebule (1 ha) in korenja (0,5 ha). Njena zemljišča se nahajajo v prvem kakovostnem razredu katastrske občine Ljubljana, kar pomeni, da zavzema v lestvici katastrskega dohodka najvišjo vrednost, saj je površina ovrednotena pod katastrsko kulturo vrt. Tako znaša višina katastrskega dohodka 12.645,30 EUR, kar je najvišja vrednost od vseh obravnavanih kmetij.

Kmetija na enem ha pridelala 25 ton solate in 30 ton čebule. Na polovici ha pa pridelala 20 ton korenja. Kmetija poleg plačila za njive prejema izravnalna plačila za integrirano vrtnarstvo v višini 184,91 EUR/ha. Proračunska plačila skupaj znašajo 1292,27 EUR.

Dejanski prihodki znašajo 30000 EUR brez pripisanih proračunskih plačil. Pri izračunih davčnih osnov neposredna plačila ne igrajo pomembne vloge, saj so zelo nizka v primerjavi z dejanskimi prihodki. V vseh treh načinih ugotavljanja bi morala plačati dohodnino.



Slika 11: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za vrtnarsko kmetijo

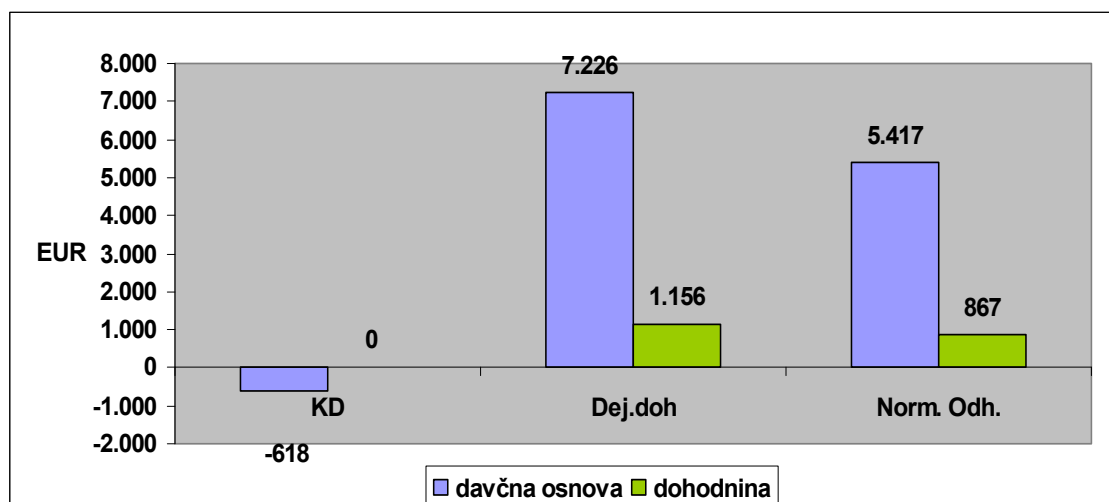
Najslabša izbira ugotavljanja davčne osnove je katastrski dohodek, najugodnejša pa dejanski dohodki, pri kateri bi bilo potrebno plačati znesek v višini 53 EUR. Tudi tukaj dosega najvišjo splošno olajšavo, ki znaša 5113,35 EUR. Kot je razvidno s slike 11, je vrednost davčne osnove pri KD 5942,49 EUR, kar je bistveno več od ostalih dveh načinov. Kmetija dosega 16% davčno stopnjo pri katastrskem dohodku in normiranih odhodkih. Za visoke vrednosti KD je razlog v tem, da katastrska kultura vrt zavzema najvišjo vrednost v lestvicah katastrskega dohodka (v ljubljanski regiji kar 5058,13 EUR/ha).

4.1.8 Poljedelska kmetija

Poljedelska kmetija poseduje 21 hektarjev zemljišč, na katerih ima posejano 5 ha pšenice, 8 ha ječmena, 2 ha oljne ogrščice, 2 ha krompirja ter 4 ha koruze za zrnje. Kot strniščni posevek ima posejane 3 ha ajde. Kmetija se nahaja v katastrski občini Murska Sobota, zato smo predpostavili, da se vse kmetijske površine nahajajo v prvem katastrskem razredu. Kmetija dosega katastrski dohodek v višini 6914,04 EUR brez povprečnih subvencij ter dejanski prihodek v vrednosti 25370,4 EUR brez proračunskih plačil.

Kmetija pridelala 5 ton pšenice na ha površine, ki jo proda po ceni 155 EUR/tono, 4,5 tone ječmena, ki ga proda po ceni 140 EUR/tono. Oljno ogrščico proda po ceni 200 EUR za tonno in je pridelala 2,7 t/ha. Ajdo kot strniščni posevek proda po ceni 410 EUR/tono in je pridelala 1,1 t/ha. Kmetija pridelala 8 ton koruznega zrnja na ha in ga proda po ceni 140 EUR/tono. Na hektarju pridelala 28 ton jedilnega krompirja, ki ga proda po ceni 142 EUR/tono in 8 ton krmnega, ki ga proda po ceni 28,4 EUR/tono.

Kmetija uveljavlja za vse njivske površine neposredna plačila, ki znašajo 332 EUR/ha njive. Poleg teh uveljavlja izravnalna plačila za ukrep KOP in sicer za integrirano poljedelstvo, ki znaša 197,21 EUR/ha njive. Kmetija se je odločila, da vsako leto ozeleni 13 hektarjev njivskih površin, za kar prejme 172,20 EUR/ha okoljskih plačil. Pri oljni ogrščici prejme 45 EUR/ha pomoči za energetske rastline. Na kmetiji proračunska plačila skupaj znašajo 15029,64 EUR, kar je več kot polovica prihodkov iz tržne proizvodnje.



Slika 12: Višina davčne osnove in obveznost plačila dohodnine za poljedelsko kmetijo

Najugodnejšo davčno osnovo dosega na podlagi katastrskega dohodka, kjer dohodnine ne bi bilo potrebno plačati. Pri KD je možna najvišja splošna olajšava. Najslabša izbira so dejanski dohodki, kjer bi morala plačati 1156 EUR dohodnine. Kmetija ima v obeh primerih samo po enega kmetijskega zavarovanca, saj ni potrebe po večjem številu zavarovancev. Pri normiranih odhodkih in dejanskih dohodkih doseže 16% davčno stopnjo. Tukaj so pomembno vlogo odigrala proračunska plačila, saj dejanska v primerjavi s pavšalno pripisanimi znašajo kar desetkrat več. Posledica tega je, da je neto davčna osnova bistveno višja pri normiranih in dejanskih dohodkih.

4.2 PRESOJA REZULTATOV

4.2.1 Scenarijska analiza

Iz dobljenih rezultatov analiziranih kmetij smo ugotovili, da imajo glavno vlogo pri izbiri davčne osnove usmerjenost, obseg in intenzivnost kmetijske proizvodnje. Na davčno osnovo pomembno vplivajo tudi proračunska plačila. Na usmerjenost kmetijske dejavnosti vplivajo predvsem naravne danosti, kot so lega, nadmorska višina, kultura, ki na določenem področju najboljše uspeva, nagnjenost terena, pa tudi sama velikost kmetijskih gospodarstev.

Vse kmetijske dejavnosti so tesno povezane s proračunskimi plačili, vendar imajo le-te pri nekaterih dejavnostih večji vpliv kot pri drugih. Tako pri poljedelski kmetiji in kmetiji, ki redi drobnico, proračunska plačila znašajo več kot tretjino skupnih prihodkov. Dejansko prejeta proračunska plačila pa v veliki meri zvišajo neto davčno osnovo pri dejanskih dohodkih in normiranih odhodkih. Z zvišanjem davčne osnove se posledično zviša plačilo dohodnine.

Na podlagi pridobljenih izračunov lahko opazimo velike razlike med realnimi proračunskimi plačili in povprečnimi vrednostmi subvencij. Vrednost proračunskih plačil v primerjavi s povprečnimi subvencijami je kar 12- krat višja pri poljedelski kmetiji. To nakazuje na veliko prednost ugotavljanja davčne osnove na podlagi KD v primerjavi z dejanskimi dohodki kakor tudi normiranimi odhodki.

Na izbiro načina ugotavljanja davčne osnove vplivata tudi intenzivnost proizvodnje ter obsežnost posodabljanja in vlaganja na določeni kmetiji. Intenzivnost vpliva predvsem na višino prihodkov v primerjavi s stroški. Pri posodabljanju v kmetijsko dejavnost opazimo prednosti predvsem pri obdavčitvi po dejanskih dohodkih, kjer z obsežnim posodabljanjem zvišujemo amortizacijo in na ta način znižujemo davčno osnovo.

Pri katastrskem dohodku imajo površine pod katastrsko kulturo vrt veliko višjo vrednost kot njiva, travnik ali pašnik. Tako vrtnarska kmetija doseže nižjo davčno osnovo pri dejanskih dohodkih kot pri katastrskem dohodku in normiranih odhodkih. Kmetije, ki se ukvarjajo s živinorejo, pa dosegajo najugodnejše davčne osnove na podlagi katastrskega dohodka in so manj obdavčene pri normiranih odhodkih kot pri dejanskih dohodkih. Pri KD dosegajo najboljši rezultat zaradi nizke vrednosti travnikov in pašnikov na lestvicah katastrskega dohodka in na drugi strani visokih proračunskih plačil v primerjavi s povprečnimi subvencijami.

Rezultati izračunov kažejo pomembnost načina ugotavljanja davčne osnove na podlagi normiranih odhodkov v tistih kmetijskih dejavnostih, kjer zavzemajo stroški opravljanja dejavnosti manj kot 70% vrednosti proizvodnje, saj je ta način ugodnejši od ugotavljanja davčne osnove na podlagi dejanskih dohodkov. V primeru, da je vrednost stroškov opravljanja dejavnosti višja od 70% vrednosti prihodkov, pa je način

ugotavljanja na podlagi dejanskih odhodkov ugodnejši. Na večini živinorejskih kmetij dobimo ugodnejšo davčno osnovo na podlagi normiranih odhodkov, saj stroški opravljanja dejavnosti ne dosežejo 70% prihodkov.

Pomemben del izračune predstavljajo olajšave, saj lahko pri večjem številu vzdrževanih družinskih članov znatno znižamo davčno osnovo. Na vseh analiziranih kmetijah smo se odločili le za enega vzdrževanega družinskega člana, saj smo želeli zmanjšati vpliv tega dejavnika na davčno osnovo. Davčno osnovo bi lahko znižali s povečanjem plačil za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Vse kmetije razen prašičerejske in vrtnarske dosežejo najvišjo možno splošno olajšavo pri katastrskem dohodku, kar pomeni, da večina kmetij pri davčni osnovi brez prispevkov ni dosegla vrednosti 8557 EUR.

S podatki od realnih kmetij bi lahko še boljše pojasnili prednosti in slabosti določene kmetijske dejavnosti pri ugotavljanju davčne osnove in dobili še realnejše podatke, koliko znašajo na kmetiji dejanski prihodki in stroški pri določeni proizvodnji. V ta namen bi kazalo povečati tudi velikost vzorca proučevanih kmetij. Tako naši rezultati predstavljajo reprezentativen vzorec za povprečno velike kmetije, na katerih davčnim zavezancem kmetijska dejavnost predstavlja edini vir prihodkov.

4.2.2 Uporaba modelnega izračuna

V sklopu naloge smo v obliki elektronske preglednice razvili program za izračunavanje vseh treh načinov davčnih osnov, s katerim lahko kmetija izbere najugodnejši način ugotavljanja davčne osnove iz kmetijske dejavnosti. Orodje je sestavljeno tako, da z enostavnim vnašanjem podatkov na koncu poda rezultate za vse tri možne načine obdavčitve.

Program omogoča enostavno primerjavo rezultatov ob povečanju ali zmanjšanju proizvodnje ali kmetijskih površin. Izračunamo lahko, katera kmetijska dejavnost oziroma aktivnost je najugodnejša na določeni kmetiji z določeno površino.

Program nam pri normiranih odhodkih omogoča tudi izbiro primerne akontacije dohodnine med letom (10%, 25%), s čimer ne prihaja do večjih izravnav (doplačil ali vračil) ob koncu leta. Tako pri normiranih odhodkih kot tudi pri dejanskih dohodkih lahko s povečanjem števila družinskih članov, ki so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovani iz naslova kmetijske in dopolnilne dejavnosti, znižujemo povprečno davčno stopnjo vse do najnižje vrednosti, ki znaša 16%.

Kmetije z razvitim orodjem lahko pred odločitvijo za določen način ugotavljanja davčne osnove preverijo ali se jim prehod na drug način splača ali ne in ugotovijo, kaj bi s tem pridobili ali izgubili. Kmet lahko enostavno izračuna, za koliko članov in v kakšni višini naj kmetija plačuje prispevke za invalidsko in pokojninsko zavarovanje,

da bo optimirala svojo davčno obveznost. Program bi se lahko uporabljal tudi za študijske namene.

Orodje bi lahko izboljšali s popolno avtomatizacijo podatkov pri katastrskem dohodku, kjer bi z vnosom velikosti in razredov program izračunal in seštel vrednosti katastrskega dohodka vseh površin. Dopolnili bi ga lahko s samodejnim izračunom vrednosti neposrednih plačil in povprečnih subvencij. Tako bi bil program popolnoma poenostavljen in bi vsak posameznik z osnovnim vnosom podatkov izračunal davčno osnovo pri različnih načinih obdavčitve.

Razvito orodje bo v prihodnje uporabnikom na voljo tudi na svetovnem spletu.

5 SKLEPI

Razvili smo orodje za izračun najugodnejše davčne osnove iz kmetijske, gozdarske in dopolnilne dejavnosti in ga testirali na 9 hipotetičnih kmetijah z različnimi proizvodnimi usmeritvami.

1. Rezultati izračunov potrjujejo, da način obdavčitve različno vpliva na posamezne kmetijske dejavnosti. Živinorejske, poljedelska in hmeljarska kmetija dosegajo najugodnejše davčne osnove na podlagi katastrskega dohodka. Za te kmetije je najugodnejša rešitev popoln izkoristek proračunskih plačil in ugotavljanje davčne osnove na podlagi katastrskega dohodka. Vinogradniški in vrtnarska kmetija dosegajo najnižje davčne osnove na podlagi dejanskih dohodkov.

2. Na način ugotavljanja davčne osnove najbolj vplivajo usmerjenost, obseg in intenzivnost proizvodnje in vrednost proračunskih plačil. Kmetije, kjer zavzemajo neposredna plačila visoko vrednost, imajo nižjo davčno osnovo na podlagi katastrskega dohodka v primerjavi z dejanskimi dohodki in normiranimi odhodki.

3. Na katastrski dohodek najbolj vplivajo vrste katastrske kulture in velikost površin. Pri katastrskih kulturah, kot je vrt, kmetije dosegajo nižjo davčno osnovo pri dejanskih dohodkih in normiranih odhodkih, kot pri katastrskem dohodku.

4. Kmetije, kjer zavzemajo stroški proizvodnje in amortizacije zelo visoko vrednost v primerjavi s prihodki, imajo najnižjo davčno osnovo na podlagi dejanskih dohodkov. Kmetije, kjer stroški proizvodnje znašajo manj kot 70% prihodkov, imajo nižjo davčno osnovo pri normiranih odhodkih, kot pri dejanskih dohodkih.

6 POVZETEK

Cilj naloge je bil predstaviti načine ugotavljanja davčne osnove na kmetijskih gospodarstvih, kakor tudi njihov velik pomen v sedanjih razmerah. Razvili smo program, ki bo pomagal pri izbiri najugodnejšega načina ugotavljanja davčne osnove in ga preverili na devetih modelnih kmetijah od poljedelskih do živinorejskih. Na podlagi pridobljenih rezultatov smo skušali pojasniti vpliv davčne osnove pri posameznih dejavnostih, njihov obseg proizvodnje ter vpliv različnih investicijskih vlaganj. od poljedelskih do živinorejskih. Pri kmetijah smo se odločili za različno število oseb, ki so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovane. Na vseh kmetijah pa smo predvideli enega vzdrževanega družinskega člana.

Program smo razvili v Excelu, da bi dosegli čim bolj enostavnejšo uporabo. Vsebuje dva lista, prvi je namenjen izračunu amortizacije, drugi pa izračunu davčne osnove ter plačilu dohodnine. Glavni podatki so bili pridobljeni z lestvic katastrskega dohodka za leto 2009 (MOP, 2009), Kataloga pokritja za izračun vrednosti proizvodnje in bruto dodane vrednosti proizvodnje (MKGP, 2009) ter Kataloga stroškov kmetijske in gozdarske mehanizacije (Dolenšek, 2008). Program je sestavljen tako, da se lahko uporablja za vse kmetijske dejavnosti.

S pomočjo programa smo izračunali davčne osnove za različne tipe in velikosti kmetij, ki imajo različne naravne danosti. Tako smo poskušali pokriti čim več kmetijskih dejavnosti. Kmetije so se nahajale tako na gričevnatih in hribovitih kakor tudi na ravninskih predelih Slovenije.

Ugotovili smo, da ima na način ugotavljanja davčne osnove največji vpliv usmerjenost ter velikost kmetije. Na živinorejskih kmetijah je najugodnejši način ugotavljanja davčne osnove po katastrskem dohodku, najslabši pa po dejanskih dohodkih. Na ostalih kmetijah je najboljši način izbire davčne osnove na podlagi dejanskih dohodkov, saj smo tukaj dosegli najnižje davčne osnove. Pri vrtnarski kmetiji smo dosegli najvišjo davčno osnovo pri katastrskem dohodku, kar je izjema pri vseh analiziranih kmetijah. Najvišjo vrednost plačila dohodnine smo dosegli pri normiranih odhodkih na prašičerejski kmetiji in sicer 5691 EUR, kar je zelo visoka vrednost. Najvišjo vrednost katastrskega dohodka ima vrtnarska kmetija, ker so že same katastrske vrednosti teh obdelovalnih površin bistveno višje od travnika ali pašnika.

Iz izračunov smo ugotovili, da ima lahko na davčno osnovo velik vpliv posodabljanje kmetijskih gospodarstev, saj s tem lahko povečamo stalne stroške in tako znižamo davčno osnovo pri obdavčenju po dejanskem dohodku. Davčno osnovo lahko močno znižajo tudi olajšave za vzdrževane družinske člane, povečujejo pa jo proračunska plačila tako v celoti prišteta kakor tudi pavšalno določena.

7 VIRI

- Bojnec Š. 2005. Uporaba enotne davčne stopnje? V: Slovenija v EU - izzivi za kmetijstvo, živilstvo in podeželje, Zbornik 3. konference Društva agrarnih ekonomistov Slovenije, Moravske toplice, 10-11 nov. 2005., Ljubljana, Društvo agrarnih ekonomistov Slovenije: 43-52
- Colarič A. 2006. Država nima kompasa pri davkih v kmetijstvu. Kmečki glas, 63, 49: 9
- Dolenšek M., 2008. Katalog stroškov kmetijske in gozdarske mehanizacije. Slovenj Gradec, Kmetijska založba: 8 str.
- Erjavec E., Kavčič S. 2004. Rešitev naj bo premišljena. Kmečki glas, 61, 11: 3
- Erjavec E., Kavčič S., Juvančič L., Kuhar A. 1998/1999. Uvod v agrarno ekonomiko in politiko (skripta za visokošolske strokovne in univerzitetne programe kmetijstva, živilstva in ekonomije). Prva poskusna izdaja. Domžale, Biotehniška fakulteta, Oddelek za zootehniko, Katedra za agrarno politiko: 246 str.
- Jerič D. 2001. Katalog kalkulacij za načrtovanje gospodarjenja na kmetijah v Sloveniji. Slovenj Gradec, Kmetijska založba: 169 str.
- Kovačič M., Udovč A. 2003. Razvojni trendi v kmetijstvu. Zbornik Biotehniške fakultete. Kmetijstvo, 81, 2: 297-311
- MOP. 2009. Lestvice katastrskega dohodka v letu 2009. Ministrstvo za okolje in prostor Republike Slovenije.
http://e-prostor.gov.si/fileadmin/klasifikacija/Lestvica_KD_2009. (13. feb. 2009)
- MKGP. 2009. Pokritja za izračun vrednosti proizvodnje in bruto dodane vrednosti proizvodnje 2009. Ljubljana, Ministrstvo za kmetijstvo gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije.
[http://www.mkgp.gov.si/si/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1\[show_single\]=839](http://www.mkgp.gov.si/si/javni_razpisi/?tx_t3javnirazpis_pi1[show_single]=839)
(10. apr. 2009)
- Navodilo o načinu ugotavljanja in valorizacije katastrskega dohodka. Ur.l. RS št. 57-2500/05. <http://www.uradni-list.si/pdf/2005/Ur/u2005057.pdf> (12. apr. 2008)
- Pajntar N. 2005. Kaj kmetijstvu prinaša nova zakonodaja o dohodnini. Ljubljana, ČZP Kmečki glas: 9

- Povprečni znesek subvencij na hektar kmetijskih gozdnih zemljišč za leto 2008 in znesek katastrskega dohodka za oljčne nasade za leto 2008. Ur.l. RS št. 42-2117/09. <http://www.uradni-list.si/1/content?id=92495> (28. jul. 2009)
- Pravilnik o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2009. Ur.l. RS. št. 119-5235/08. <http://www.uradni-list.si/1/content?id=89820> (10. sep. 2009)
- Rednak M., Volk T., Zagorc B., Golež M. 2001. Stanje v slovenskem kmetijstvu v letu 2000. V: Učinki reforme slovenske kmetijske politike. Zbornik 1. konference Društva agrarnih ekonomistov Slovenije, Ljubljana, 1 okt. 2001. Ljubljana, Društvo agrarnih ekonomistov Slovenije: 7-26
- Simončič D. 1994. Knjigovodstvo na kmetiji. Kmetovalec, 62, 1: 34
- Skok V. 2007. Davčna zakonodaja in vodenje poslovnih evidenc. Mozirje, VISING, d.o.o.
- Stanovnik T. 2004. Javne finance. Ljubljana, Ekonomska fakulteta: 285 str.
- SRS 39 (Slovenski računovodski standard 39). Ur.l. RS št. 5-128/03. <http://www.uradni-list.si/1/content?id=40519> (3. jul. 2008)
- SURS. 2009. Cene lesa v Sloveniji za leto 2008, Slovenija, 2009. http://www.stat.si/pxweb/Database/Okolje/16_gozdarstvo_lov/05_16564_les/05_16564_les.asp (15. jul. 2009)
- Uredba o vrsti, obsegu in pogojih za opravljanje dopolnilnih dejavnosti na kmetiji. Ur.l. RS št. 61-2665/05. <http://www.uradni-list.si/1/content?id=56813> (20. apr. 2008)
- Vovk T., Rednak M., Zagorc B., Moljk B., Berdač M., Pintar M., 2009. Ocena stanja v kmetijstvu v letu 2009. Kmetijski inštitut Slovenije: 30 str. <http://www.kis.si/pls/kis/kis.web?m=36&j=SI#nav> (20. dec. 2009)
- ZDDPO-2 (Zakon o davku od dohodkov pravnih oseb). Ur.l. RS št. 117-5014/06. http://www.uradni-list.si/_pdf/2006/Ur/u2006117.pdf (1. apr. 2008)
- Zakon o gospodarskih družbah (ZGD-1). Ur.l. RS št. 42-1799/06. <http://www.uradni-list.si/1/content?id=73007> (1. apr. 2008)
- ZDoh-2 (Zakon o dohodnini). Ur.l. RS št. 117-5013/06. <http://www.uradni-list.si/1/content?id=76404> (1. apr. 2008)

ZDoh-2B (Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini). Ur.l. RS št. 78-3490/08. <http://www.uradni-list.si/1/content?id=88058> (6. mar. 2009)

ZDoh-2C (Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o dohodnini). Ur.l. RS št. 125-5714/08. <http://www.uradni-list.si/1/content?id=90302> (6. mar. 2009)

ZAHVALA

Za pomoč in podporo ter strokovne nasvete pri izdelavi diplomskega dela se iskreno zahvaljujem mentorju prof. dr. Emilu Erjavcu, kakor tudi somentorju prof. dr. Stanetu Kavčiču. Zahvala gre tako tudi celotni katedri za agrarno ekonomiko, politiko in pravo.

Za koristne nasvete in pomoč pri izdelavi diplomskega dela ter programa se še posebej zahvaljujem mag. Nevi Pajntar s Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije.

Ga. Sabini Knehtl se zahvaljujem za vso pomoč pri urejanju administrativnih zadev v času celotnega študija.

Za pomoč pri oblikovanju, urejanju virov, pregledu diplomske naloge se zahvaljujem dr. Nataši Siard.

Iskreno se zahvaljujem mojim domačim, še posebej staršem, ker sta mi omogočila študij in me v vseh študijskih letih spodbujala in hvala Sandri, ker je vseskozi verjela, da mi bo uspelo!

Vsem najlepša hvala!

PRILOGE

Priloga A:

Oprostitve plačila dohodnine za kmetijska zemljišča po 73. členu zakona o dohodnini
(ZDoh-2, 2006)

Sem pa ne spadajo katastrski dohodki zemljišč: ki jih je na podlagi zakona trajno ali začasno prepovedano izkoriščati za kmetijsko pridelavo; na katerih so nasipi, kanali, prekopi, jezovi in druge naprave za potrebe obrambe pred poplavami ali za osuševanje in namakanje; ki ležijo znotraj visokovodnih nasipov; na katerih so vrtni in drugi zaščitni nasadi ter varovalni gozdovi, kot obramba pred erozijo; ki so v zemljiškem katastru označena kot zemljišča pod neodmerjenimi gozdnimi cestami; na katerih so neodmerjene planinske poti; na katerih so objekti za potrebe zaščite in reševanja pred naravnimi in drugimi nesrečami; ki ležijo v obmejnem pasu in nad ali pod visokonapetostnimi daljnovodi in drugimi vodi, če je izkoriščanje v kmetijske namene onemogočeno; na katerih so evidentirana vojna grobišča; ki jih zavezanec odda skladno s predpisi o preživninskem varstvu kmetov; ki jih na podlagi odločbe državnega organa o razlastitvi ali pogodbe, ki nadomešča razlastitev, ni mogoče uporabljati; ki jih je zavezanec z odločbo o denacionalizaciji dobil v last, ne pa tudi v posest; za katera je bilo skladno s predpisi izdano dovoljenje za gradnjo; ki so dana v zakup, za dobo, navedeno v zakupni pogodbi; ki se uporabljajo za doseganje dohodka, kot je določen v III.3. poglavju tega zakona; ki so bila neuporabna ali slabše kakovosti, pa so z vlaganji postala uporabna ali bolj rodovitna, za obdobje treh let, z uveljavitvijo v prvem letu po usposobitvi ali izboljšanju; na katerih se zasadijo novi vinogradi, hmeljišča, sadovnjaki ali drugi trajni nasadi, za obdobje treh let in za oljčne nasade za obdobje osmih let, z uveljavitvijo v prvem letu po zasaditvi; ki se pogozdijo, za obdobje 30 let, z uveljavitvijo v prvem letu po pogozditvi; na katerih so objekti posebnega pomena za obrambo ali ležijo v varnostnem območju takega objekta in se zanje predpiše ukrep varovanja.

Priloga B:

Izračun davčnih osnov za prašičerejsko kmetijo

Primerjava višine davčne osnove po katastrskem (KD) in po dejanskih dohodkih (Dej.Doh.) ter normiranih odhodkov (Norm.Od.)

Vnos podatkov izključno v rumena polja!!!

Dohodki iz kmetijskih dejavnosti

A. Katastrski dohodek KD oz. prihodek pri Dej.Doh. ali Norm.Od. **(1)**

A1 Katastrski dohodek za vinarje (KD povečan za dvakrat)

B. Investicijske podpore oziroma dolgoročne razmejitev **(2)**

C. Ostale subvencije **(3)**

D. Olajšava za vlaganja **(4)**

	KD	Dej.Doh	Norm. Od
A.	10.873,20	144.936,00	144.936,00
A1			
B.		0,00	0,00
C.	1.542,80	9.960,00	9.960,00
D.			

E. Stroški v zvezi z opravljanjem dejavnosti

Material

Storitve

Vodenje knjigovodstva

Amortizacija

Stroški najete delovne sile

Stroški plač delavcev

124.021,00
116.712,00
1.500,00
600,00
5.209,00
0,00
0,00

F. Prispevki za pokojninsko, invalidsko... zavarovanje (5)

1.400,00	2.800,00	5.600,00
----------	----------	----------

G. Prihodek iz kmet. dejavnosti = A+(A1)+B +C-D-E

12.416,00	28.075,00	154.896,00
-----------	-----------	------------

kapitala, drugi dohodki...)

Olajšave

I. Splošna olajšava **(6)**

J. Posebna olajšava (2%)

K. Vzdrževani člani **(7)**

L. Olajšava za prostovoljno dodatno pok. Zavarovanje (MAX 2604,54 EUR)

M. Olajšava za invalide (16314,90 EUR) in za dopoljenih 65 let (1313,17 EUR)

3.051,35	3.051,35	3.051,35
2.251,46	2.251,46	2.251,46

Davčne osnove

N. Bruto davčna osnova =G+H-F

O. Neto davčna osnova = N-I-J-K-L-M

11.016,00	28.075,00	40.868,80
5.713,19	22.772,19	35.565,99

Povprečna davčna stopnja

P. Število kmetijskih zavarovancev (samo pri Dejanskih dohodkih in Normiranih odhodkih)

	2,00	4,00

R. Davčna osnova za izračun povprečne stopnje (A+(A1)+B+C-D-E-F+H-I-J-K-L-M)

5.713,19	8.734,69	4.914,39
----------	----------	----------

S. Dohodnina pri povprečni stopnji

914,11	1.543,22	786,30
--------	----------	--------

Š. Povprečna stopnja (S/R)

16,00%	17,67%	16,00%
--------	--------	--------

T. Davčna osnova za izračun dohodnine

5.713,19	22.772,19	35.565,99
----------	-----------	-----------

U. Dohodnina

914,11	4.023,33	5.690,54
--------	----------	----------

V. Akontacija dohodnine

571,32		1.161,72	464,69
--------	--	----------	--------

Z. Preostane za plačilo (+) ali vračilo (-)

342,79	4.023,33	4.528,82	5.225,85
--------	----------	----------	----------

Priloga C:

Izračun davčnih osnov za kmetijo usmerjeno v prirajo mleka

Primerjava višine davčne osnove po katastrskem (KD) in po dejanskih dohodkih (Dej.Doh.) ter normiranih odhodkov (Norm.Od.)

Vnos podatkov izključno v rumena polja!!!

	KD	Dej.Doh	Norm. Od
Dohodki iz kmetijskih dejavnosti			
A. Katastrski dohodek KD oz. prihodek pri Dej.Doh. ali Norm.Od. (1)	3.878,80	42.380,00	42.380,00
A1 Katastrski dohodek za vinarje (KD povečan za dvakrat)			
B. Investicijske podpore oziroma dolgoročne razmejivte (2)		0,00	0,00
C. Ostale subvencije (3)	2.533,60	13.682,20	13.682,20
D. Olajšava za vlaganja (4)			
E. Stroški v zvezi z opravljanjem dejavnosti			
Material		28.043,00	
Storitve		19.570,00	
Vodenje knjigovodstva		2.500,00	
Amortizacija		600,00	
Stroški najete delovne sile		5.373,00	
Stroški plač delavcev		0,00	
		0,00	
F. Prispevki za pokojninsko, invalidsko... Zavarovanje (5)	1.400,00	2.800,00	2.800,00
G. Prihodek iz kmet. dejavnosti = A+(A1)+B +C-D-E	6.412,40	25.219,20	56.062,20
H. Ostali dohodki (plača, pokojnina, dohodek iz premoženja, kapitala, drugi dohodki...)	0,00	0,00	0,00
Olajšave			
I. Splošna olajšava (6)	5.113,35	3.051,35	3.051,35
J. Posebna olajšava (2%)			
K. Vzdrževani člani (7)	2.251,46	2.251,46	2.251,46
L. Olajšava za prostovoljno dodatno pok. Zavarovanje (MAX 2604,54 EUR)			
M. Olajšava za invalide (16314,90 EUR) in za dopoljenih 65 let (1313,17 EUR)			
Davčne osnove			
N. Bruto davčna osnova =G+H-F	5.012,40	25.219,20	14.018,66
O. Neto davčna osnova = N-I-J-K-L-M	-2.352,41	19.916,39	8.715,85
Povprečna davčna stopnja			

P. Število kmetijskih zavarovancev (samo pri Dejanskih dohodkih in Normiranih odhodkih)		2,00	2,00	
R. Davčna osnova za izračun povprečne stopnje (A+(A1)+B+C-D-E-F+H-I-J-K-L-M)	-2.352,41	7.306,79	1.706,52	
S. Dohodnina pri povprečni stopnji	0,00	1.169,09	273,04	
Š. Povprečna stopnja (S/R)	0,00%	16,00%	16,00%	
T. Davčna osnova za izračun dohodnine	-2.352,41	19.916,39	8.715,85	
U. Dohodnina	0,00	3.186,63	1.394,52	
V. Akontacija dohodnine	0,00		420,47	168,19
Z. Preostane za plačilo (+) ali vračilo (-)	0,00	3.186,63	974,05	1.226,33

Priloga D:

Pregled izračuna za kmetijo, ki se ukvarja z rejo krav dojlj in pitancev

Primerjava višine davčne osnove po katastrskem (KD) in po dejanskih dohodkih (Dej.Doh.) ter normiranih odhodkov (Norm.Od.)

Vnos podatkov izključno v rumena polja!!!

Dohodki iz kmetijskih dejavnosti

A. Katastrski dohodek KD oz. prihodek pri Dej.Doh. ali Norm.Od. (1)

A1 Katastrski dohodek za vinarje (KD povečan za dvakrat)

B. Investicijske podpore oziroma dolgoročne razmejitve (2)

C. Ostale subvencije (3)

D. Olajšava za vlaganja (4)

KD	Dej.Doh	Norm. Od
3.483,10	33.975,00	33.975,00
	0,00	0,00
2.533,60	14.057,00	14.057,00

E. Stroški v zvezi z opravljanjem dejavnosti

Material

Storitve

Vodenje knjigovodstva

Amortizacija

Stroški najete delovne sile

Stroški plač delavcev

23.684,00
20.475,00
1.500,00
600,00
1.109,00
0,00
0,00

F. Prispevki za pokojninsko, invalidsko... Zavarovanje (5)

1.400,00	1.400,00	1.400,00
----------	----------	----------

G. Prihodek iz kmet. dejavnosti = A+(A1)+B +C-D-E

6.016,70	22.948,00	48.032,00
----------	-----------	-----------

H. Ostali dohodki (plača, pokojnina, dohodek iz premoženja, kapitala, drugi dohodki...)

0,00	0,00	0,00
------	------	------

Olajšave

I. Splošna olajšava (6)

J. Posebna olajšava (2%)

K. Vzdrževani člani (7)

L. Olajšava za prostovoljno dodatno pok. Zavarovanje (MAX 2604,54 EUR)

M. Olajšava za invalide (16314,90 EUR) in za dopoljenih 65 let (1313,17 EUR)

5.113,35	3.051,35	3.051,35
2.251,46	2.251,46	2.251,46

Davčne osnove

N. Bruto davčna osnova =G+H-F

O. Neto davčna osnova = N-I-J-K-L-M

4.616,70	22.948,00	13.009,60
-2.748,11	17.645,19	7.706,79

Povprečna davčna stopnja

P. Število kmetijskih zavarovancev (samo pri Dejanskih dohodkih in Normiranih odhodkih)

R. Davčna osnova za izračun povprečne stopnje (A+(A1)+B+C-D-E-F+H-I-J-K-L-M)

S. Dohodnina pri povprečni stopnji

Š. Povprečna stopnja (S/R)

	2,00	2,00
-2.748,11	6.171,19	1.201,99
0,00	987,39	192,32
0,00%	16,00%	16,00%

T. Davčna osnova za izračun dohodnine

-2.748,11	17.645,19	7.706,79
-----------	-----------	----------

U. Dohodnina

0,00	2.823,23	1.233,10
------	----------	----------

V. Akontacija dohodnine

0,00		360,24	144,10
------	--	--------	--------

Z. Preostane za plačilo (+) ali vračilo (-)

0,00	2.823,23	872,86	1.089,00
------	----------	--------	----------

Priloga E:

Pregled izračuna za kmetijo, ki se ukvarja z rejo drobnice

Primerjava višine davčne osnove po katastrskem (KD) in po dejanskih dohodkih (Dej.Doh.) ter normiranih odhodkih(Norm.Od.)

Vnos podatkov izključno v rumena polja!!!

Dohodki iz kmetijskih dejavnosti

A. Katastrski dohodek KD oz. prihodek pri Dej.Doh. ali Norm.Od. (1)

A1 Katastrski dohodek za vinarje (KD povečan za dvakrat)

B. Investicijske podpore oziroma dolgoročne razmejitve (2)

C. Ostale subvencije (3)

D. Olajšava za vlaganja (4)

	KD	Dej.Doh	Norm. Od
A. Katastrski dohodek KD oz. prihodek pri Dej.Doh. ali Norm.Od. (1)	2.488,40	22.530,50	22.530,50
A1 Katastrski dohodek za vinarje (KD povečan za dvakrat)			
B. Investicijske podpore oziroma dolgoročne razmejitve (2)		0,00	0,00
C. Ostale subvencije (3)	2.219,60	12.432,20	12.432,20
D. Olajšava za vlaganja (4)			

E. Stroški v zvezi z opravljanjem dejavnosti

Material

Storitve

Vodenje knjigovodstva

Amortizacija

Stroški najete delovne sile

Stroški plač delavcev

18.335,60
14.746,60
1.500,00
600,00
1.489,00
0,00
0,00

F. Prispevki za pokojninsko, invalidsko... Zavarovanje (5)

1.400,00	1.400,00	1.400,00
----------	----------	----------

G. Prihodek iz kmet. dejavnosti = A+(A1)+B +C-D-E

4.708,00	15.227,10	34.962,70
----------	-----------	-----------

H. Ostali dohodki (plača, pokojnina, dohodek iz premoženja,

kapitala, drugi dohodki...)

0,00	0,00	0,00
------	------	------

Olajšave

I. Splošna olajšava (6)

J. Posebna olajšava (2%)

K. Vzdrževani člani (7)

L. Olajšava za prostovoljno dodatno pok. Zavarovanje (MAX 2604,54 EUR)

M. Olajšava za invalide (16314,90 EUR) in za dopolnjenih 65 let (1313,17 EUR)

5.113,35	3.051,35	3.051,35
2.251,46	2.251,46	2.251,46

Davčne osnove

N. Bruto davčna osnova =G+H-F

3.308,00	15.227,10	9.088,81
-4.056,81	9.924,29	3.786,00

O. Neto davčna osnova = N-I-J-K-L-M

Povprečna davčna stopnja

P. Število kmetijskih zavarovancev (samo pri Dejanskih dohodkih in Normiranih odhodkih)

1,00	1,00
------	------

R. Davčna osnova za izračun povprečne stopnje (A+(A1)+B+C-D-E-F+H-I-J-K-L-M)

-4.056,81	9.924,29	3.786,00
-----------	----------	----------

S. Dohodnina pri povprečni stopnji

0,00	1.864,41	605,76
------	----------	--------

Š. Povprečna stopnja (S/R)

0,00%	18,79%	16,00%
-------	--------	--------

T. Davčna osnova za izračun dohodnine

-4.056,81	9.924,29	3.786,00
-----------	----------	----------

U. Dohodnina

0,00	1.864,41	605,76
------	----------	--------

V. Akontacija dohodnine

0,00		262,22	104,89
------	--	--------	--------

Z. Preostane za plačilo (+) ali vračilo (-)

0,00	1.864,41	343,54	500,87
------	----------	--------	--------

Priloga F:

Pregled izračuna za vinogradniško kmetijo, ki se ukvarja s prodajo grozdja

Primerjava višine davčne osnove po katastrskem (KD) in po dejanskih dohodkih (Dej.Doh.) ter normiranih odhodkih (Norm.Od.)

Vnos podatkov izključno v rumena polja!!!

Dohodki iz kmetijskih dejavnosti

A. Katastrski dohodek KD oz. prihodek pri Dej.Doh. ali Norm.Od. **(1)**

A1 Katastrski dohodek za vinarje (KD povečan za dvakrat)

B. Investicijske podpore oziroma dolgoročne razmejnitve **(2)**

C. Ostale subvencije **(3)**

D. Olajšava za vlaganja **(4)**

KD	Dej.Doh	Norm. Od
1.821,00	13.500,00	13.500,00
	0,00	0,00
	1.910,00	1.910,00

E. Stroški v zvezi z opravljanjem dejavnosti

Material

Storitve

Vodenje knjigovodstva

Amortizacija

Stroški najete delovne sile

Stroški plač delavcev

18.650,00
16.610,00
0,00
600,00
1.440,00
0,00
0,00

F. Prispevki za pokojninsko, invalidsko... zavarovanje (5)

1.400,00	1.400,00	1.400,00
----------	----------	----------

G. Prihodek iz kmet. dejavnosti = A+(A1)+B +C-D-E

1.821,00	-4.640,00	15.410,00
----------	-----------	-----------

H. Ostali dohodki (plača, pokojnina, dohodek iz premoženja,

kapitala, drugi dohodki...)

0,00	0,00	0,00
------	------	------

Olajšave

I. Splošna olajšava **(6)**

J. Posebna olajšava (2%)

K. Vzdrževani člani **(7)**

L. Olajšava za prostovoljno dodatno pok. Zavarovanje (MAX 2604,54 EUR)

M. Olajšava za invalide (16314,90 EUR) in za dopolnjenih 65 let (1313,17 EUR)

5.113,35	5.113,35	3.051,35
2.251,46	2.251,46	2.251,46

Davčne osnove

N. Bruto davčna osnova =G+H-F

421,00	-4.640,00	3.223,00
-6.943,81	-12.004,81	-2.079,81

O. Neto davčna osnova = N-I-J-K-L-M

Povprečna davčna stopnja

P. Število kmetijskih zavarovancev (samo pri Dejanskih dohodkih in Normiranih odhodkih)

1,00	1,00
------	------

R. Davčna osnova za izračun povprečne stopnje (A+(A1)+B+C-D-E-F+H-I-J-K-L-M)

-6.943,81	0,00	0,00
-----------	------	------

S. Dohodnina pri povprečni stopnji

0,00	0,00	0,00
------	------	------

Š. Povprečna stopnja (S/R)

0,00%	0,00%	0,00%
-------	-------	-------

T. Davčna osnova za izračun dohodnine

-6.943,81	-12.004,81	-2.079,81
-----------	------------	-----------

U. Dohodnina

0,00	0,00	0,00
------	------	------

V. Akontacija dohodnine

0,00		115,58	46,23
------	--	--------	-------

Z. Preostane za plačilo (+) ali vračilo (-)

0,00	0,00	-115,58	-46,23
------	------	---------	--------

Priloga G:

Pregled izračuna za vinogradniško kmetijo, ki se ukvarja s prodajo vina v litrskih steklenicah

Primerjava višine davčne osnove po katastrskem (KD) in po dejanskih dohodkih (Dej.Doh.) ter normiranih odhodkih (Norm.Od.)

Vnos podatkov izključno v rumena polja!!!

Dohodki iz kmetijskih dejavnosti

A. Katastrski dohodek KD oz. prihodek pri Dej.Doh. ali Norm.Od. (1)

A1 Katastrski dohodek za vinarje (KD povečan za dvakrat)

B. Investicijske podpore oziroma dolgoročne razmejnitve (2)

C. Ostale subvencije (3)

D. Olajšava za vlaganja (4)

KD	Dej.Doh	Norm. Od
1.821,00	36.210,00	36.210,00
3.641,00		
	0,00	0,00
	1.910,00	1.910,00

E. Stroški v zvezi z opravljanjem dejavnosti

Material

Storitve

Vodenje knjigovodstva

Amortizacija

Stroški najete delovne sile

Stroški plač delavcev

34.111,00
31.535,00
0,00
600,00
1.976,00
0,00
0,00

F. Prispevki za pokojninsko, invalidsko... zavarovanje (5)

1.400,00	1.400,00	1.400,00
----------	----------	----------

G. Prihodek iz kmet. dejavnosti = A+(A1)+B +C-D-E

5.462,00	2.609,00	38.120,00
----------	----------	-----------

H. Ostali dohodki (plača, pokojnina, dohodek iz premoženja, kapitala, drugi dohodki...)

0,00	0,00	0,00
------	------	------

Olajšave

I. Splošna olajšava (6)

J. Posebna olajšava (2%)

K. Vzdrževani člani (7)

L. Olajšava za prostovoljno dodatno pok. Zavarovanje (MAX 2604,54 EUR)

M. Olajšava za invalide (16314,90 EUR) in za dopoljenih 65 let (1313,17 EUR)

5.113,35	5.113,35	3.051,35
2.251,46	2.251,46	2.251,46

Davčne osnove

N. Bruto davčna osnova =G+H-F	4.062,00	2.609,00	10.036,00
O. Neto davčna osnova = N-I-J-K-L-M	-3.302,81	-4.755,81	4.733,19

Povprečna davčna stopnja

P. Število kmetijskih zavarovancev (samo pri Dejanskih dohodkih in Normiranih odhodkih)		1,00	1,00
R. Davčna osnova za izračun povprečne stopnje (A+(A1)+B+C-D-E-F+H-I-J-K-L-M)	-3.302,81	0,00	4.733,19
S. Dohodnina pri povprečni stopnji	0,00	0,00	757,31
Š. Povprečna stopnja (S/R)	0,00%	0,00%	16,00%

T. Davčna osnova za izračun dohodnine	-3.302,81	-4.755,81	4.733,19
---------------------------------------	-----------	-----------	----------

U. Dohodnina	0,00	0,00	757,31
--------------	------	------	--------

V. Akontacija dohodnine	0,00		285,90	114,36
-------------------------	------	--	--------	--------

Z. Preostane za plačilo (+) ali vračilo (-)	0,00	0,00	471,41	642,95
---------------------------------------------	------	------	--------	--------

Priloga H:

Pregled izračuna za hmeljarsko kmetijo

Primerjava višine davčne osnove po katastrskem (KD) in po dejanskih dohodkih (Dej.Doh.) ter normiranih odhodkov (Norm.Od.)
Vnos podatkov izključno v rumena polja!!!
Dohodki iz kmetijskih dejavnosti

 A. Katastrski dohodek KD oz. prihodek pri Dej.Doh. ali Norm.Od. **(1)**

A1 Katastrski dohodek za vinarje (KD povečan za dvakrat)

 B. Investicijske podpore oziroma dolgoročne razmejitve **(2)**

 C. Ostale subvencije **(3)**

 D. Olajšava za vlaganja **(4)**

KD	Dej.Doh	Norm. Od
4.421,00	40.448,00	40.448,00
	0,00	0,00
1.233,68	5.193,60	5.193,60

E. Stroški v zvezi z opravljanjem dejavnosti

Material

Storitve

Vodenje knjigovodstva

Amortizacija

Stroški najete delovne sile

Stroški plač delavcev

38.768,00
32.384,00
0,00
600,00
2.784,00
3.000,00
0,00

F. Prispevki za pokojninsko, invalidsko... zavarovanje (5)

1.400,00	1.400,00	1.400,00
----------	----------	----------

G. Prihodek iz kmet. dejavnosti = A+(A1)+B +C-D-E

5.654,68	5.473,60	45.641,60
----------	----------	-----------

H. Ostali dohodki (plača, pokojnina, dohodek iz premoženja, kapitala, drugi dohodki...)

0,00	0,00	0,00
------	------	------

Olajšave

 I. Splošna olajšava **(6)**

J. Posebna olajšava (2%)

 K. Vzdrževani člani **(7)**

L. Olajšava za prostovoljno dodatno pok. Zavarovanje (MAX 2604,54 EUR)

M. Olajšava za invalide (16314,90 EUR) in za dopoljenih 65 let (1313,17 EUR)

5.113,35	5.113,35	3.051,35
2.251,46	2.251,46	2.251,46

Davčne osnove

N. Bruto davčna osnova =G+H-F

O. Neto davčna osnova = N-I-J-K-L-M

4.254,68	5.473,60	12.292,48
-3.110,13	-1.891,21	6.989,67

Povprečna davčna stopnja

P. Število kmetijskih zavarovancev (samo pri Dejanskih dohodkih in Normiranih odhodkih)

1,00	1,00
------	------

R. Davčna osnova za izračun povprečne stopnje (A+(A1)+B+C-D-E-F+H-I-J-K-L-M)

-3.110,13	0,00	6.989,67
-----------	------	----------

S. Dohodnina pri povprečni stopnji

0,00	0,00	1.118,35
------	------	----------

Š. Povprečna stopnja (S/R)

0,00%	0,00%	16,00%
-------	-------	--------

T. Davčna osnova za izračun dohodnine

-3.110,13	-1.891,21	6.989,67
-----------	-----------	----------

U. Dohodnina

0,00	0,00	1.118,35
------	------	----------

V. Akontacija dohodnine

0,00		342,31	136,92
------	--	--------	--------

Z. Preostane za plačilo (+) ali vračilo (-)

0,00	0,00	776,04	981,43
------	------	--------	--------

Priloga I:

Pregled izračuna davčnih osnov za vrtnarsko kmetijo

Primerjava višine davčne osnove po katastrskem (KD) in po dejanskih dohodkih (Dej.Doh.) ter normiranih odhodkov (Norm.Od.)
Vnos podatkov izključno v rumena polja!!!

	KD	Dej.Doh	Norm. Od
Dohodki iz kmetijskih dejavnosti			
A. Katastrski dohodek KD oz. prihodek pri Dej.Doh. ali Norm.Od. (1)	12.645,30	30.000,00	30.000,00
A1 Katastrski dohodek za vinarje (KD povečan za dvakrat)			
B. Investicijske podpore oziroma dolgoročne razmejitev (2)		0,00	0,00
C. Ostale subvencije (3)		1.292,27	1.292,27
D. Olajšava za vlaganja (4)			
E. Stroški v zvezi z opravljanjem dejavnosti			22.198,00
Material			21.113,00
Storitve			0,00
Vodenje knjigovodstva			600,00
Amortizacija			485,00
Stroški najete delovne sile			0,00
Stroški plač delavcev			0,00
F. Prispevki za pokojninsko, invalidsko... zavarovanje (5)	1.400,00	1.400,00	1.400,00
G. Prihodek iz kmet. dejavnosti = A+(A1)+B +C-D-E	12.645,30	7.694,27	31.292,27
H. Ostali dohodki (plača, pokojnina, dohodek iz premoženja, kapitala, drugi dohodki...)	0,00	0,00	0,00
Olajšave			
I. Splošna olajšava (6)	3.051,35	5.113,35	3.051,35
J. Posebna olajšava (2%)			
K. Vzdrževani člani (7)	2.251,46	2.251,46	2.251,46
L. Olajšava za prostovoljno dodatno pok. Zavarovanje (MAX 2604,54 EUR)			
M. Olajšava za invalide (16314,90 EUR) in za dopolnjenih 65 let (1313,17 EUR)			

Davčne osnove

N. Bruto davčna osnova =G+H-F

11.245,30	7.694,27	7.987,68
-----------	----------	----------

O. Neto davčna osnova = N-I-J-K-L-M

5.942,49	329,46	2.684,87
----------	--------	----------

Povprečna davčna stopnja

P. Število kmetijskih zavarovancev (samo pri Dejanskih dohodkih in Normiranih odhodkih)

1,00	1,00
------	------

R. Davčna osnova za izračun povprečne stopnje (A+(A1)+B+C-D-E-F+H-I-J-K-L-M)

5.942,49	329,46	2.684,87
----------	--------	----------

S. Dohodnina pri povprečni stopnji

950,80	52,71	429,58
--------	-------	--------

Š. Povprečna stopnja (S/R)

16,00%	16,00%	16,00%
--------	--------	--------

T. Davčna osnova za izračun dohodnine

5.942,49	329,46	2.684,87
----------	--------	----------

U. Dohodnina

950,80	52,71	429,58
--------	-------	--------

V. Akontacija dohodnine

594,25		234,69	93,88
--------	--	--------	-------

Z. Preostane za plačilo (+) ali vračilo (-)

356,55	52,71	194,89	335,70
--------	-------	--------	--------

Priloga J:

Pregled izračuna za poljedelsko kmetijo

Primerjava višine davčne osnove po katastrskem (KD) in po dejanskih dohodkih (Dej.Doh.) ter normiranih odhodkov (Norm.Od.)

Vnos podatkov izključno v rumena polja!!!

Dohodki iz kmetijskih dejavnosti

A. Katastrski dohodek KD oz. prihodek pri Dej.Doh. ali Norm.Od. (1)

A1 Katastrski dohodek za vinarje (KD povečan za dvakrat)

B. Investicijske podpore oziroma dolgoročne razmejnitve (2)

C. Ostale subvencije (3)

D. Olajšava za vlaganja (4)

	KD	Dej.Doh	Norm. Od
A. Katastrski dohodek KD oz. prihodek pri Dej.Doh. ali Norm.Od. (1)	6.914,04	25.370,40	25.370,40
A1 Katastrski dohodek za vinarje (KD povečan za dvakrat)			
B. Investicijske podpore oziroma dolgoročne razmejnitve (2)		0,00	0,00
C. Ostale subvencije (3)	1.232,64	15.029,64	15.029,64
D. Olajšava za vlaganja (4)			

E. Stroški v zvezi z opravljanjem dejavnosti

Material

Storitve

Vodenje knjigovodstva

Amortizacija

Stroški najete delovne sile

Stroški plač delavcev

26.471,00
21.066,00
1.500,00
600,00
3.305,00
0,00
0,00

F. Prispevki za pokojninsko, invalidsko... zavarovanje (5)

1.400,00	1.400,00	1.400,00
----------	----------	----------

G. Prihodek iz kmet. dejavnosti = A+(A1)+B +C-D-E

8.146,68	12.529,04	40.400,04
----------	-----------	-----------

H. Ostali dohodki (plača, pokojnina, dohodek iz premoženja, kapitala, drugi dohodki...)

0,00	0,00	0,00
------	------	------

Olajšave

I. Splošna olajšava (6)

J. Posebna olajšava (2%)

K. Vzdrževani člani (7)

L. Olajšava za prostovoljno dodatno pok. Zavarovanje (MAX 2604,54 EUR)

M. Olajšava za invalide (16314,90 EUR) in za dopoljenih 65 let (1313,17 EUR)

5.113,35	3.051,35	3.051,35
2.251,46	2.251,46	2.251,46

Davčne osnove

N. Bruto davčna osnova =G+H-F

6.746,68	12.529,04	10.720,01
----------	-----------	-----------

O. Neto davčna osnova = N-I-J-K-L-M

-618,13	7.226,23	5.417,20
---------	----------	----------

Povprečna davčna stopnja

P. Število kmetijskih zavarovancev (samo pri Dejanskih dohodkih in Normiranih odhodkih)

1,00

1,00

R. Davčna osnova za izračun povprečne stopnje (A+(A1)+B+C-D-E-F+H-I-J-K-L-M)

-618,13	7.226,23	5.417,20
---------	----------	----------

S. Dohodnina pri povprečni stopnji

0,00	1.156,20	866,75
------	----------	--------

Š. Povprečna stopnja (S/R)

0,00%	16,00%	16,00%
-------	--------	--------

T. Davčna osnova za izračun dohodnine

-618,13	7.226,23	5.417,20
---------	----------	----------

U. Dohodnina

0,00	1.156,20	866,75
------	----------	--------

V. Akontacija dohodnine

0,00		303,00	121,20
------	--	--------	--------

Z. Preostane za plačilo (+) ali vračilo (-)

0,00	1.156,20	563,75	745,55
------	----------	--------	--------

Priloga K:
Osnovni izračun za hmeljarsko kmetijo

<i>Vrsta pridelka</i>	<i>Površina ha</i>	<i>Katastrski dohodek EUR</i>	<i>Prihodek od proizvodnje EUR</i>	<i>Stroški EUR</i>	<i>Subvencije EUR</i>	<i>Povprečni znesek subvencij EUR</i>
Hmelj	8	4412	40448	32384	5193,6	1233,68
SKUPAJ	8	4412	40448	32384	5193,6	1233,68

Priloga L:
Osnovni izračun za poljedelsko kmetijo

<i>Vrsta pridelka</i>	<i>Površi na ha</i>	<i>Katastrski dohodek EUR</i>	<i>Prihodek od proizvodnje EUR</i>	<i>Stroški EUR</i>	<i>Subvencije EUR</i>	<i>Povprečni znesek subvencij EUR</i>
pšenica	5	1646,2	3875	3495	3507,05	256,8
ječmen	8	2634	5040	5312	5611,28	410,88
Oljna ogrščica	2	658	1080	1368	1148,42	102,72
Ajda (strniščni posevek)	3	0	1353	1377	1587,63	154,08
Krompir merkantilni	2	658	9542,4	5350	1058,42	102,72
Koruza zrnje	4	1317	4480	4164	2116,84	205,44
SKUPAJ	21	6914,04	25370,4	21066	15029,64	1232,64

Priloga M:

Osnovni izračun za vinogradniško kmetijo, ki se ukvarja s prodajo vina v litrskih steklenicah

<i>Vrsta pridelka</i>	<i>Površina</i> <i>ha</i>	<i>Katastrski</i> <i>dohodek</i> <i>EUR</i>	<i>Prihodek od</i> <i>proizvodnje</i> <i>EUR</i>	<i>Stroški</i> <i>EUR</i>	<i>Subvencije</i> <i>EUR</i>
Vinograd	5	5463	36210	31535	1910
SKUPAJ	8	5463	36210	31535	1910

Priloga N:

Osnovni izračun za vinogradniško kmetijo, ki se ukvarja s prodajo grozdja

<i>Vrsta pridelka</i>	<i>Površina</i>	<i>Katastrski</i>	<i>Prihodek od</i>	<i>Stroški</i>	<i>Subvencije</i>
	<i>ha</i>	<i>dohodek</i>	<i>proizvodnje</i>	<i>EUR</i>	<i>EUR</i>
		<i>EUR</i>	<i>EUR</i>		
Vinograd	5	1821	13500	16610	1910
SKUPAJ	8	1821	13500	16610	1910

Priloga O:
Osnovni izračun za vrtnarsko kmetijo

<i>Vrsta pridelka</i>	<i>Površina</i>	<i>Katastrski</i>	<i>Prihodek</i>	<i>Stroški EUR</i>	<i>Subvencije</i>
	<i>ha</i>	<i>dohodek</i>	<i>od proizvodnje</i>		<i>EUR</i>
		<i>EUR</i>	<i>EUR</i>		
Solata	1	5058,13	15000	12251	516,91
Čebula	1	5058,13	9000	5795	516,91
Korenje	0,5	2529,1	6000	3067	258,45
SKUPAJ	2,5	12645,3	30000	21113	1292,27

Priloga P:

Osnovni izračun za kmetijo, ki se ukvarja z rejo drobnice

<i>Vrsta pridelka</i>	<i>Površina ha</i>	<i>Katastrski dohodek EUR</i>	<i>Prihodek Od proizvodnje EUR</i>	<i>Stroški EUR</i>	<i>Subvencije EUR</i>	<i>Povprečni znesek subvencij EUR</i>
Pašnik	5	8,85	/	/	2447,75	574,75
Pašnik	3	11,52	/	/	1468,65	328,65
Pašnik	2	16,64	/	/	979,1	219,1
Travnik	6	660	/	/	3478,5	657,3
Travnik	4	541	/	/	1958,2	438,2
Gozd	20	1250,4	2900	263,6	/	28,6
Drobnica	150 kom	/	19630,5	14483	2100	/
SKUPAJ	40	2488,4	22530,5	14746,6	12432,2	2219,6

Priloga R:

Osnovni izračun za kmetijo, ki se ukvarja z rejo krav dojlj in pitancev ter prodajo lesa

<i>Vrsta pridelka</i>	<i>Površina ha</i>	<i>Katastrski dohodek EUR</i>	<i>Prihodek od proizvodnje EUR</i>	<i>Stroški EUR</i>	<i>Subvencije EUR</i>	<i>Povprečni znesek subvencij EUR</i>
Pašnik	5	22,4	/	/	1310	547,75
Pašnik	3	21,5	/	/	786	328,65
Pašnik	2	21,5	/	/	524	219,1
Travnik	6	521,6	/	/	2113,2	657,3
Travnik	4	442,1	/	/	1408,8	438,2
Njiva	5	734,4	/	/	2305	256,8
Gozd	60	1719,6	8700	790		85,8
Dojlje	25 kom	/	16625	11775	4250	/
Goveji pitanci	10 kom	/	8650	7910	1360	/
SKUPAJ	85	3483,1	33975	20475	14057	2533,6

Priloga S:

Osnovni izračun za kmetijo, ki se ukvarja z rejo krav molznic in prodajo lesa

<i>Vrsta pridelka</i>	<i>Površina ha</i>	<i>Katastrski dohodek EUR</i>	<i>Prihodek od proizvodnje EUR</i>	<i>Stroški EUR</i>	<i>Subvencije EUR</i>	<i>Povprečni znesek subvencij EUR</i>
Pašnik	5	68,7	/	/	1310	547,75
Pašnik	3	53,9	/	/	786	328,65
Pašnik	2	27,5	/	/	524	219,1
Travnik	6	543,7	/	/	2113,2	657,3
Travnik	4	493,2	/	/	1048	438,2
Njiva	5	972,2	/	/	2305	256,8
Gozd	60	1719,6	8700	790	/	85,8
Krave molznice	20kom	/	35880	18780	5596	/
SKUPAJ	85	3878,8	42380	19570	13682,2	2533,6

Priloga T:
Osnovni izračun za prašičerejsko kmetijo

<i>Vrsta pridelka</i>	<i>Površina ha</i>	<i>Katastrski dohodek EUR</i>	<i>Prihodek od proizvodnje EUR</i>	<i>Stroški EUR</i>	<i>Subvencije EUR</i>	<i>Povprečni znesek subvencij EUR</i>
Pšenica	6	2174,6	/	/	1992	308,16
Ječmen	9	3262	/	/	2988	462,24
Koruza zrnje	15	5436,6	/	/	4980	770,4
Prireja pitancev 1200 letno	/	/	144936	116712	/	/
SKUPAJ	30	10873,2	144936	116712	9960	1540,8

UNIVERZA V LJUBLJANI
BIOTEHNIŠKA FAKULTETA
ODDELEK ZA ZOOTEHNIKO

Jurij PAVŠE

**EMPIRIČNO ORODJE ZA IZBIRO PRIMERNE
DAVČNE OSNOVE IZ KMETIJSKE, GOZDARSKE
IN DOPOLNILNE DEJAVNOSTI NA KMETIJAH**

DIPLOMSKO DELO
Univerzitetni študij

Ljubljana, 2010